

BOTIME TË SHTËPIS
BOTUESE „ORA“

FJALORTH SHQIP

PËRMBAN:

FJALË TË HUEJA E TË PERDORUNA
NDËR LIBRA, FLETORË, LIGJË,
SHKRESA, ETJ.

Shtypun në Shtypshkrojen e Shtëpisë Botuese „ORA“
SHKODËR

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODËR (2018)

*Të drejtat e rishtypjes
i ruen Shtëpia Botuese "ORA"*

Nja dy fjalë

Botimi i këtij fjalorthi enciklopedik u bënë për këta qëllime: lexuesi që gjenë një pengim në të kuptueme të ndonji fjale të huej me të shpejtë ka për të hapë fjalorthin dhe ka për të pa se ajo fjalë ç'farë kuptimi e domethanëje ka në gjuhën t'onë. Gjithashtu për atë që don të shkruiej një shkresë dhe po që se nuk din kuptimin e ndonji fjale të huej, mjafton të hapi fjalorthin, ku ka për të gjetë vështrimin dhe kuptimin e asajë fjale. Pra në vend që të përdori fjalën e huej, tue pasë fjalën shqipe, shkrimi dhe gjuha ka për të dalë më e kjoartë dhe më e kuptueme. Ky qellim kryesor, kje që na shtyni në përpilimin e këtij fjalorthi.

Pra këta qëllime shprehim se lexuesi i ndershëm ka për t'i përmbushë me përdorimin e këtij fjalorthi, dhe ka për t'u pritë atë me dishirin më të madh.

Shtëpia Botuese "ORA,,

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

SHKURTIMET :

<i>e. m.</i>	=	ëmën mashkulluer
<i>e. f.</i>	=	ëmën femnuer.
<i>f.</i>	=	folje.
<i>mb.</i>	=	mbiëmën.
<i>nd.</i>	=	ndajfolje.

A

- ABANDONUE *me f.* me lanë mbas dore, me braktisë.
 ABANZHUR *e.m.* dritë-pritës.
 ABATUAR *e.m.* thertore, vend' i caktuem për therje baktish.
 ABAJ *e.m.* kuvënd priftnish.
 ABECEDAR *e.m.* abetar, libër për të mësuem shkri-min e këndimin.
 ABDIKUE *me f.* me lanë fronin m' u shfronzue, me hjekë dorë prej sundimit mbretnuer.
 ABDOMEN *e.m.* barku.
 ABIL *mb.* i zoti.
 ABITUDË *e.f.* zakon, dokë.
 ABITANT *e.m.* banues, vendali.
 ABONDANCË *e.f.* tepërsi, prodhim i madh bollek.
 ABNEGATË OSE ABNEGACION *e.f. e.m.* vetë mohim, për-pjekje e punim për të mirën e të tjerëve.
 ABONAMENT *em.* pajtim.
 ABREGUE *me f.* me shkurtue.
 ABROGUE *me f.* me ngritë frikë, me rrxue nji ligjë.
 P. sh. Parlamenti abregoi ligjen e moratoriumit.
 ABOLICJON *e.m.* të hjekurit, të resituit.
 ABSENCË *e.f.* mungese.
 ABSOLUTE *mb.* e demostotme.
 ABSTENUE *me f.* m' u shmange m' u terhjekë. Sh. abstenova me dhanë votimin t' em ndër zgje-dhjet e Bashkis.

ABSURDITET *e.m.* paudhisi, kotsi.
 ABSTRAKT *mb.* shpirtnuer; e kundërta konkret.
 ABREVACJON *e.m.* shkurtim.
 ABUZUE *me f.* me shperdorue.
 ABUZIM *e.m.* shperdorim.
 ACETYLENË *e.f.* gaz qi përbën një dritë të shkelqyeshme.
 ACID *e.m.* tharptim.
 ADICION *e.m.* mbledhje.
 ADOPTUE *me f.* me pranue kend për djalë; me bërë bir në shpirtë, me bërë për vedi.
 ADORUE *me f.* me dashtë për së tepri, me adhuruë.
 ADIEU OSE ADIO *mb.* lamtumirë.
 ADJEKTIV *mb.* mbiemër.
 ADJUDIKATË *e.f.* paksim i për blonje të një prodhimi.
 ADMIRUE *me f.* me shique me vemëndje.
 ADMINISTRUE *me f.* me sundue, me qeverisë.
 ADOLESHENCË *e.f.* djaleri.
 ADULT *mb.* burrë i pjekun.
 AERODROM *e.m.* fushë aeroplanash.
 AEROLIT *e.m.* gur i rëm prej qielli.
 AERONAUTIKË *e.f.* pjesa e ushtrisë që merret me ajrore.
 AEROPLAN *e.m.* ajrore.
 AEROSTATË *e.f.* balonë e mbushun me gaz. P. sh. zepelini është një aerostat.
 AFFAIRE *e.f.* punë; p. sh. *chargé d'affaire* - i ngarkuem me punë.
 AFEKÇJON *e.m.* ngjijte p. sh. smundje afektuese ose ngjitse janë rrufa, tifja etj.
 AFINITET *e.m.* kushrini, të përgjëm.

AFISH *e.m.* lajm i madh.
 AFIRMUE *me f.* me pohue, me vertetue.
 AGJENT *e.m.* punues, veprimtar.
 AGJILITET *e.m.* shkathtësi.
 AGJITUE *me f.* me punue, me shkaktue.
 AGJITACJON *e.m.* lëvizje e vetvetishme.
 AGONIA *e.f.* të hjekunit e dekës.
 AGREGË *e.m.* mësues i pranuem.
 AGRESION *e.m.* të ndeshunit, të mësyemit.
 AGRIKULTURË *e.f.* bujqësi.
 AGRONOMI *e.f.* të zbatuemit e bujqësis. Agronomi kujdeset për mirërritje të bimvet e të pemvet.
 AKAÇIA *e.f.* sallgam, pemë me lule që u vjen era mirë dhe që ka hije të shndetshme.
 AKADEMI *e.f.* këshillë dijetarësh. Shkollë ushtarake.
 AKAMPAMENT *e.m.* lamë ushtrie, banim ndër çadra.
 AKEDUKT *e.m.* kanal qi sjellë ujë.
 AKÇEDUE *me f.* me u avitë, m' u qasë.
 ACENT *e.m.* theksë.
 ACENTUACJON *e.m.* theksim.
 ACENTUE *me f.* me pranue.
 AKCELERACJON *e.m.* shpejtsi.
 AKCIDENT *e.m.* ngjarje, ndodhina papritun.
 AKCESOR *mb.* i nevojshëm.
 AKCJON *e.m.* pjesë (për shoqëria), veprim.
 AKCJONAR *m.* pjestar.
 AKLIMATIZUE *me f.* me bërë për vedi klima.
 AKLAMUE *me f.* me kënduar, me errahë shuplakë në lavdi e nën të padokues; me gërdhitë.
 AKOMPANJUE *me f.* me shoqëruë, me përcjellë deri në një vend.

"PUBLIOTEKA PUBLIKE
 "MIRIN BARLETI"
 SHKODER (2018)

AKORD *e.m.* ujdj; godi.

AKOSTUE *me f.* me u afritë afer bregut.

AKREDITUE *me f.* me i dhanë kujt nderë ase besim.
P. sh. Qeverija Mbretnore ka akreditue akcilin
ministër pranë Qeveris Mbretnore t' Italis.

AKROBAT *e.m.* pehlivan, njeri i stervitun për lojna
të rrezikshme litar, etj.

AKROPOL *e.m.* kështjellë, kalá.

AKS *e.m.* bosht.

AKT *e.m.* shkresë, punë ose veprim i shkruem.

AKTIV *mb.* puntuer, i zellshëm.

AKTIVITET *e.m.* zotsí e madhe.

AKTUALITET *e.m.* veprim i tashëm.

AKUZUE *me f.* me paditë, me nëgojue.

AKUMULATOR *e.m.* grumbullues. Vegël permbledhse
ose grumbulluese e fuqis elektrike.

AKUSTIKË *e.f.* dije ose shkenca e zânevet.

ALARMUE (me) *f.* me dhanë zâ, me qitë kushttrim.

ALARM *e.m.* kushttrim.

ALBUM *e.m.* fletore e madhe vizatimi.

ALBUMINË *e.f.* landë ushqimore sikur i bardhi i voes.

ALKIMI *e.f.* hart pralluer qi u mendonte për me
shndrrue metalet.

ALKOOL *e.m.* pije që të dejë. Sh. Vena është n' alkool.

ALENTURË *e.f.* rrethina.

ALEKSANDRIN *e.f.* vjershë franceze dymëdetërrokshe.

ALGJEBËR *e.f.* shkenca që merret me njëhsimin e
numrave tue perdorë në vend të yne germat.

ALIAZHË *e.f.* lidhje, bashkim metalsh.

ALEAT *mb.* i besë-lidhuun.

ALTRENATIV *mb.* rândsisht, vullëetisht.

ALTERACJON *e.m.* të p^rzîm.

ALUZION *e.m.* të shkrepun, fjalë ose fjali qi i bâhet
nji njeriut, për të cilin nuk duem që të flasim
kjartas.

ALUVION *e.m.* grumbull toke ose rane qi lën uji.

ALMANAH *e.m.* tregues i ditve dhe ngjarjeve të vitit,
kalendar.

ALFABET *e.m.* germat e nji gjuhe.

ALTESË *e.f.* naltsí, titull për princa.

ALTITUDE *e.f.* naltësi e nji vendit. P. sh. Shkodra
ka nji altitudë prej 8-10 m. mbi detë.

ALTIMETRI *e.f.* gjeometri qi mëson mbatjen e naltive,

AMANT *mb.* dashnuer.

AMBASADOR *e.m.* përfaqgues fuqi-plotë i nji Shteti
pranë nji tjetri.

AMBICJON *e.m.* smirë për famë, për pasuní, për di-
jení, etj.

AMBULANCË *e.f.* vend sherimi i përkohshëm, spital
ushtarak, vend i luftshëm.

AMIDON *e.m.* landë e miellit prej së cilës bâhet
nishesteja.

AMIKAL *mb.* miqsuer.

AMIRAL *e.m.* kryetar i përgjithshëm fuqive detare.

AMNISTI *e.f.* falje e përgjithshme.

AMORE *e. f.* dashtni.

AMORF *mb.* send i parregullshëm.

AMORTIZUE *m. f.* me fike, me shuëm perdoret edhe
për kapitalë që lëvizon në interesë.

AMORAL *mb.* i pa moralshëm.

AMOUR-PROPRE *e.m.* vet dashje.

ANAL *mb.* vjetore.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
MARIN BARLETI
SHKODER (2018)

ANALOGJI *e.f.* përgjasim.

ANALOG *mb.* i përgjashëm.

ANALIZË *e.f.* zbërthim.

ANALIZUE *me f.* me zdashë, me shkoqitë një çashtje.

ANARKI *e. f.* prishje qetsije.

ANAKREONT *mb.* i vetmuem.

ANATOMI *e.f.* shkencë që merret me përbërjen e njeriut.

ANEKDOTË *e.f.* ngjarje ose ndodhinë e vogël.

ANEMIK *mb.* i pa shndet, i pa gjak.

ANEKSUE *me f.* me bashkue. P. sh. Italia aneksoj Abisininë.

ANEKREONTIKË *e.f.* lloj kangësh të vetmueme.

ANEMOSKOPI *e.f.* mbatës drejtimesh t'ernave.

ANIMACJON *e.m.* gjallni.

ANIMAL *e.m.* shtazë.

ANIVERSAR *e.m.* përvjetuer, mëvitje.

ANONYM *mb.* i pa-emën, i msheftë, i pa-nënshkrim.

ANULUE *me f.* me hjekë, me resitë, me shvleftsue.

ANORMAL *mb.* i parregullshëm, i jashtëzakonshëm.
E kundërta: normal.

ANOMALI *e.f.* parregullsi në veprime.

ANTAGONIZËM *e.f.* anmiqsi e madhe.

ANTECEDENT *mb.* e përparshme.

ANTENË *e.f.* vegël mbledhse e valëve të ndryshme.

Antena përmbledh valët për t'i dërgue n'aparaturë Radios.

ANTHRACIT *e.m.* lloj qymyrit të gurit.

ANTHROPOFAG *mb.* ngrënës i mishit të njeriut.

ANTIKITË *e.f.* kohë e moçme, vjetërsi.

APATHI *e.f.* pandishmëni.

APIKULTURË *e.f.* shkencë ose njohuri që merret me studim të bletëve.

APLIKUE *me f.* me zbatue.

APOLOGI *e.f.* të lëvduemit e një njeriut, mprojtje.

APOPLEKSI *e.f.* të ramunit e pikës, sëmundje që shkakton vdekjen me një herë.

APOSTAT *e.m.* trathtorë, mohues i mendimit të tij.

APOSTOLATË *e.f.* dërgatë.

APOSTLAT *e.m.* e vertetë gjeometrike.

APOSTROF *e.m.* hijezë.

APOSTULL *e.m.* i dërguem, havarijunë.

APOTHEOZË *e. f.* të hyjnuemit.

APARAT *e.m.* vegël që përdoret për një veprim të caktuem. P. sh. Radio është një aparat transmetues i zanit prej një vendi në një vend tjetër.

APARENÇË *e.m.* dukje.

ARËNË *e.f.* tapalok, toka më e naltë e cirkut.

APETITË *e.f.* dishirë për me hangër.

ARBITËR *e.m.* ndërmjetës.

ARBORIKULTURË *e.f.* dije që mëson mirëritjen dhe shtimin e pemëve.

APROKSIMATIV *mb.* i afërm, tahmina.

APROKSIMACJON *e.m.* afërm, t'afërm.

APROVUE *me f.* me pelqye.

APROVIM *e.m.* polqim.

ARBITER *e.m.* pleqnues, gjykuar.

ARBITRUE *me f.* me përdorur me gjykuar.

ARKAIZEM *e.f.* fjalë të vjetërme.

ARDENT *mb.* i flaktë, i përlaktë.

AROMË *e.f.* erë-kandës.

ARKITEKTURË *e. f.* zeje që mëson me ndertues dhe me stolisë me zbukurime shtëpijat.

ARKIPEL *e.m.* grumbull ishujsh.
 ARKIVË *e.f.* zyrë për rruajtje aktesh.
 ARISTOKRAT *e.m.* fisnik, njeri që rrjedhë prej një shtë-
 pije të vjetër e me zë.
 ARITHMETIKË *e.f.* numëratore.
 ARMISTISË *e.f.* armë-pushim.
 ARROGANCË *e.f.* krenari, kreni, kryenaltsi.
 ART *e.m.* zeje, zanat.
 ARTERË *e.m.* dell që bjen gjakun.
 ARTIFICIAL *mb.* i punuem, i ndrequn prej dorës së
 njeriut.
 ARTIFIC *e.m.* sendi i bâmun prej dorës së njeriut.
 P. sh. fushekëzaret janë artifice.
 ARTILERI *e.f.* armë zjarmit me fuqi të largët; top.
 ARTISANAT *e.m.* punë doret.
 ARTIST *e.m.* njeri i përsosun në një degë të arteve
 të bukura.
 ASHENSOR *e.m.* shkallë hypse e zbritse me fuqi të
 lëvizshme për shtëpija të nalta.
 ASHETIZËM *e.m.* jetë me dhimbje ose brengosje.
 ASPEKT *e.m.* të pâm, trajtim.
 ASPIRACJON *e.m.* të marrunit frymë, të thithunit e ajrit.
 ASFALT *e.m.* lloji ziftipis.
 ASFIKSI *e.f.* të xanunit e frymës prej një sendit.
 ASASIN *e.m.* vrasës.
 ASAMBLË *e.f.* mbledhje e madhe gjindësh.
 ASIMILUE *me f.* me e bâm për vedi, me bluëm stomaku.
 ASIMILACJON *e.m.* të bluëm, të bâm për vedi, të
 brumuemt e stomakut.
 ASISTENCË *e.f.* paraqitje.
 ASTRONOMI *e.f.* dije e hyjvet.
 ASPEKT *e.m.* të pâm.

ATELIER *e.m.* vend punimi të artistave.
 ATLAS *e.m.* fletore për karta gjeografike.
 ATMOSFERË *e.m.* masa e ajrit që mshtjellë tokën.
 ATOMË *e.f.* pjesa më e pandashme e një lande.
 ATAKUE (me) *f.* me u ndeshë.
 ATENTAT *e.m.* të rrezikuemit e jetës së njeriut.
 ATENCJON *e.m.* vemëndje, kujdesi.
 ATITUDË *e.f.* sjellja e mirë e një njeriut sifit.
 ATRIBUE (me) *f.* me vûe, me ngjitë, me mështetë.
 ATRIBUT *e.m.* hyner, cilsuer, cilsit e veçantë e një
 njeriut.
 ATLET *e.m.* njeri i shkathtë e i fuqishëm.
 AUTENTIKUE *me f.* me ligjruë.
 AUTOKTON *e.m.* vendas me origjinë.
 AUTODIDAKT *mb.* i arsimuem prej vedit dhe pamësues.
 AUDIENCË *e. f.* pranë tek një mbret. P. sh. N. M.
 Tij priti në audjencë ministrin e Jashtëm.
 AUDITUAR *e.m.* mbledhje ndëgjuesish.
 AUGUST *mb.* i pershndritshëm, i madhnueshëm.
 AUGUR *e.m.* urim.
 AUTOGRAF *e.m.* dorshkrim, letër e shkrueme prej vetë
 dorës së auctorit.
 AURORE *e.f.* agimi.
 AUTOR OSE AUKTUER *e.m.* shkrimtar.
 AUTONOMI *e.f.* mëvehtsi, liri sundim në vende.
 AUTOPSI *e.f.* studim i një të vdekuni.
 AUTORIZUE (me) *f.* me i dhanë të drejtën për një punë.
 AVANCË *e.f.* të shkuemit përpara, përparshje.
 AVANTAZHË *e.f.* dobë.
 AVARI *e.f.* damë i pësuem në mall.
 AVENIR *e.m.* e ardhmja.
 AVENTURË *e.f.* ngjarje e rrezikshme.
 AVENTURJER *e.m.* njeri që kalon jetën me punë të
 mdhaja, por që në realitet nuk kanë asnjë vlefë.
 AZYRË *e.m.* ngjyrë bojë qielli.

B

BAKALORAT *e.m.* provim maturiteti ose pjekunije.
 BAGAZHË *e.f.* sende që ka udhtari si valixhe, etj.
 BALANCE *e.f.* njëpeshim, terezi, drejtë-peshoje.
 BALBACUE *me f.* me u marrë goja.
 BALISTIKË *e.f.* art për matje të hedhunit e predhës (plumbit).
 BALERINË *e.f.* kërcyese.
 BALLO *e.m.* kercim.
 BANAL *mb.* të pergjithsueme, popullore por qi të vrasin veshin.
 BANDJERË *e.f.* flamuer, bajrak.
 BAKTERIOLOGJI *e.f.* dije qi merret me studimin e mikrobvet.
 BANDIT *e.m.* grabitës, cub.
 BANKET *e.m.* gosti zyrtare.
 BATIZUE (me) *f.* me pagëzue.
 BAR *e.m.* lloj kafene që rrihet për të pím.
 BARBAR *mb.* i paqytetnuem.
 BASEN *e.m.* pellg uji.
 BAZË *e.f.* themel.
 BASILIKË *e.f.* kryekishë
 BEATUDINE *e.f.* lumni.
 BELVEDERE *e.m.* shtëpi e naltë me terrasë që sheh larg.
 BELECË *e.f.* bukuri.
 BENEFIC *e.m.* pasuni e fitueme.
 BENEDIKÇION *e.m.* bekim.
 BETON *e.m.* bashkim ose përbâmje gelqerje, rano dhe helikësh.
 BIBLE *e.f.* librat e shejtë (Teurat dhe Inxhil).

BIBLIJOTEKË *e.f.* vënd ku ruhen librat.
 BIZHUTERI *e.f.* tregti gianash të çmueshme.
 BILANÇ *e.m.* gjendja e të himit dhe të dalunit të nji tregtari.
 BIGOT *e.m.* njeri fanatik, rrëncak.
 BIOGRAFI *e.f.* jetëshkrim.
 BIOLOGJI *e.f.* dije qi merret me studimin e jetës së landvet organike.
 BLOKUE (me) *f.* me rrethue, me qarkue me detë.
 BOKS *e.m.* dy luftim me grushta.
 BONBON *e.m.* lloj sheqeri.
 BONIFIKUE *me f.* me përmirsue.
 BOTANIKË *e.f.* shkencë qi studjon bimët.
 BOULEVARD *e.m.* rrugë e madhe qi në mjedis ka pemë.
 BRAVO *mb.* të lumtë.
 BRAVURË *e.f.* nëmi, zani.
 BREVET *e.m.* titull, diplomë.
 BRIGANDAZHË *e.f.* vjedhje ose grabitje me armë.
 BRILANT *mb.* i shndritshëm.
 BRONZ *e.m.* përzamje e bakrit me zink.
 BRUTAL *mb.* i keq, fytyr keq, i randë në fjalë.
 BULETIN *e.m.* fletë qi përmban lajmet e përditshme.
 BURSË *e.m.* kuletë të hollash. Dhanje e nji shperblimi të caktuem nji nxansi për të krye studimet në nji shkollë.
 BUROKRACI *e.f.* influencë ose ndikim i nëpunsave; pengime qi qesin nëpunsat në krye të punvet zyrtare.
 BUSULLË *e.f.* vegël që tregon kurdorë veriu.
 BUTON *e.m.* pull.
 BUDGET *e.m.* gjendja e të himave dhe të dalunave vjetoro.
 BUST *e.m.* pjesa e sipërme e trupit të njeriut.

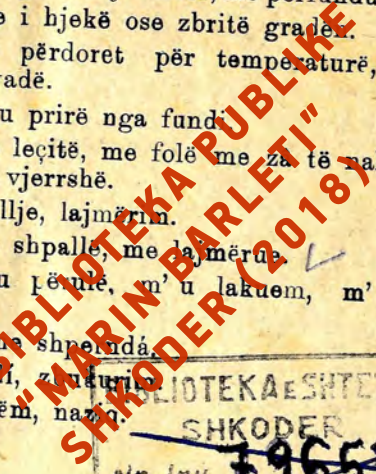
C, Ç

- CEDUE me *f.* me dhanë.
 CELEBRUE me *f.* me kremtue, me nderue përsëtepri.
 CELEBRIM *e.m.* të vuemit e kunorës prej autoriteteve të gjendjes civile.
 CIMETJERË *e.f.* vorrezë.
 CIRKONFERENCË *e.f.* rreth.
 CIRKONSKRIPCION *e.m.* kufi i një Shteti.
 CIRKONSTANCË *e.f.* rrethanë.
 CIRKULUE (me) *f.* me shkue e me ardhë.
 CIRKULACION *e.m.* qarkore.
 CIRK *e.m.* rreth për lojta të ndryshme.
 CITATË *e.f.* të treguemit e një vjerrshe.
 CITUAJEN *e.m.* qytetas.
 CIVILIZUE (me) *f.* m' u qytetnue
 CIVILIZIM *e.m.* qytetnim.
 ÇELERITET *e.m.* shpejtsi e madhe.
 ÇELEST *mb.* hyjnuer.
 ÇIMENTUE me *f.* me ngjitë për sëtepri, me bashkue fortas.
 ÇENSURË *e.f.* kontrollim; të pamit e hartimeve ose gazetave prej autoriteteve qeveritarë.
 ÇENË *e.f.* darkë.
 ÇENTAUR *e.m.* mostër pralluer.
 ÇENTRIFUGË *e.f.* fuqi terheqse e qendrës së tokës.
 ÇENTRALIZUE me *f.* me perqendruer.
 ÇENTRALIZACION *e.m.* perqendrim.
 ÇENTRAL *e.m.* qendër.
 CEREMONI *e.f.* pritje ose përcjellje fetare ose kombtare.
 CERTIFIKATË *e.f.* letër-sigurimi dhe vërtetimi.
 CERTIFIKUE me *f.* me sigurue me shkresë, me vërtetue

D, Dh

- DAKTILOGRAFIST *e.m.* shkruer me makinë shkrimi.
 DAMË *e.f.* zojë.
 DANSË *e.f.* të kërcyem.
 DEBITOR *e.m.* detyruer, borxhli.
 DEKADENCË *e.f.* të rëm poshtë, çoroditje.
 DEÇIDUE me *f.* me përcaktue.
 DEÇENTRALIZACION *e.m.* shqanderzim.
 DEÇIZION *e.m.* vendim i prëm.
 DEFENSIVË *e.f.* mbroje.
 DEFICIT *e.m.* mungesë budgeti, të dalun borxh.
 DEFINICION *e.m.* përkufizim.
 DESHIFRUE me *f.* me zgjidhë një shifër, me përfundue.
 DEGRADUE me *f.* me i hjekë ose zbritë gradën.
 DEGRË *e.f.* shkallë përdoret për temperaturë, në gjeometri për gradë.
 DEKLINUE me *f.* m' u prirë nga fundi.
 DEKLAMUE me *f.* me leqitë, me folë me zë të naltë një ligjeratë ose vjerrshë.
 DEKLARATË *e.f.* shpallje, lajmërim.
 DEKLARUE me *f.* me shpallë, me lajmëruer.
 DEKLINUE me *f.* m' u lëkundë, m' u lakuem, m' u prirë, m' u anue.
 DEKOMPOZUE me *f.* me shpërndajë.
 DEKORACION *e.m.* stoli, zhmurim.
 DELIKAT *mb.* i ndishëm, nazim.
 DELIC *e.m.* qejf.

DELIVRANCË *e.f.* të lirë, liri.

DEMARSH *e.m.* të rënë mbrapa një pune për t' u krye.

DEMASKUE *me f.* me zbulue, me i hjekë maskën.

DEMISJON *e.m.* dorëhjekje.

DEMOKRAT *mb.* populluer.

DEMUAZEL *e.f.* zojushë.

DEMONSTRUE *me f.* me dftue, me tregue, me qitë në shesh.

DENONCUE *me f.* me shenjue, me nënvizue.

DENTIST *e.m.* dhambtar.

DEPARTEMENT *e.m.* ndamje administrative.

DEPOT *e.m.* vend-ruejtje gjânash.

DEPRESSION *e.m.* ultsinë.

DEPUTET *e.m.* përfaqësues populli.

DEZARMUE *me f.* me çarmatosë, me hjekë armët.

DEZINTERESUE *me f.* mos m' u interesue në një punë.

DERIVUE *me f.* me rrjedhë.

DENATYRUE *me f.* me prishë, me çartë, me shnatyrizue.

DEZASTËR *e.m.* zhgattrim.

DESKRIPTION *e.m.* të përshkruemit.

DEZERTË *e.f.* shkretinë.

DEZINFECTUE *me f.* me e shpërlâm.

DEZORJENTUE *me f.* me bjerrë drejtim.

DESPOT *e.m.* sundimtar absolut.

DESPOTIKE *mb.* arbitare, të xanuna në një mënyrë.

DISENJË *e.f.* rravizë, vizatim.

DESTINUE *me f.* me shenjue.

DESTINACJON *e.m.* vend i caktuem.

DETAJË *e.f.* hollsi.

DETERMINUE *me f.* me kufizue.

DETE *e.f.* borxhe, detyrë.

DEVIACJON *e.m.* të rrjedhuem.

DEVOCJON *e.m.* përulje, devoçmëni.

DIABËL *e.f.* i mallkuem.

DIALEKT *e.m.* gjuha që flet një krahinë p. sh. Dialekti gegnisht dhe tosknisht.

DIALOGË *e.m.* bashkfjalim.

DIAMANT *e.m.* gûr i kushtushem fort, xhevahir.

DIARRHË *e.f.* smundje barku.

DIKTATOR *e.m.* sundimtar absolut.

DIKTATURË *e.f.* qeverisje prej një njeriut të vetëm.

DIKASTER *e.m.* zyrë e naltë. Ministrît janë dikastere në vehte.

DIKSJONAR *e.m.* fjaluer.

DIJETË *e.m.* t' ushqyem.

DIFAMACJON *e.m.* shamje.

DIFERENCË *e.f.* ndryshim.

DIFIKULTET *e.m.* vishhtërsi, pengim.

DIGJESTION *e.m.* të bluemit e ushqimeve prej stomakut.

DINJITET *e.m.* nderë, meritim, njëri me moral e veti të shqueme.

DILETANTE *mb.* qefli muzike.

DIPLOMAT *e.m.* njëri i ngarkuem me diplomaci.

DIPLOMACI *e.f.* dije që merret me marrëdhënie në mes të Shteteve.

DIPLOMË *e.f.* titull sundimi.

DIREKT *mb.* i drejtë.

DIRIGJUE *me f.* me detyrue.

DISHEPULL *e.m.* shok i padam.

DISHIPLINË *e.f.* rregullorë.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

- ✓ DISKURS *e.m.* bisedë, fjalim.
 DISKUSJON *e.m.* bisedim, m' u hangër me fjalë.
 ✓ DISKREDITUE me *f.* me poshtnue ose me i ulë vlerën një tjetri.
 ✓ DISLOKUE me *f.* me e mbyllë gjithkrah.
 ✓ DISPOZUE me *f.* me rreshtue tue paraqitë.
 ✓ DISPONIBLE *mb.* i gatshëm për një punë.
 ✓ DISK *e.m.* send i rrumbullaktë.
 ✓ DIZERTIM *e.m.* t' ikun prej kufinit, kaçak.
 ✓ DISTANCË *e.f.* largsi.
 ✓ DISTILUE me *f.* me kullue.
 ✓ DISTILLERI *e.f.* vënd për të kulluem.
 ✓ DISTRAKCJON *e.m.* të dëfryem.
 ✓ DISTRIBUE me *f.* me shpërndá.
 ✓ DIVAN *e.m.* kanepë pa krahë.
 ✓ DIVERTUE me *f.* me u dëfrye.
 ✓ DIVINDEND *e.m.* i pjestuemi.
 ✓ DIVINITET *e.m.* Hyjni.
 ✓ DIVIZION *e.m.* pjestim.
 ✓ DIVORC *e.m.* shkënorzim.
 ✓ DIVULGUE me *f.* me përhapë në publik.
 ✓ DIVINITET *e.m.* Hyjni.
 ✓ DINASTI *e.f.* shtëpi mbretnore. Sh. Dinastija Zogu.
 ✓ DIFUZJON *e.m.* zgjatim, ngatrrim fjalësh.
 ✓ DISSIDENCË *e.f.* kundërshtim mendimesh.
 ✓ DHEKAGRAM *e.m.* dhjetë gram.
 ✓ DOKTRINË *e.f.* mendim ose teori fetare a politike.
 ✓ DOGMË *e.f.* bazë, themel, parim kryesuer i një feje.
 ✓ DOGMATIZUE me *f.* me i dhanë trajtë të themelueshme një dogme.

- ✓ DOKUMENT *e.m.* send i shkruem çfarëdo.
 ✓ DOMICIL *e.m.* vend-banimit.
 ✓ DOMINUE me *f.* me pushtue, me sundue.
 ✓ DOGANË *e.f.* vend-ndalimi për të pague taksat shtetnore të mallnave. Gjymryk.
 ✓ DORSAL *mb.* shpinak.
 ✓ DRAMË *e.f.* pjesë theatri që shfaqet.
 ✓ DROGERI *e.f.* depozitë barnesh.
 ✓ DUÇE *e.m.* pris, udh-heqës, titull i naltë.
 ✓ DUPLIKUE me *f.* me dyfishue.
 ✓ DUEL *e.m.* dyluftim.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
 "MARIN BARLETI"
 SHKODER (2018)

E

- EBREÇË *e.f.* të dejun.
 EBDOMANDERË *mb.* e përjavshme.
 EBOLICJON *e.m.* valë.
 EBREO *e.m.* çifut, jahudí.
 EÇEDENT *mb.* i tepërt.
 EÇELENT *mb.* i mirë sa s' ka.
 EDIFIC *e.m.* ndërtesë.
 EDEN *e.m.* parrizë.
 EDICJON *e.m.* shtypi i një vepre që është botue.
 EDITEUR *e.m.* botues librash.
 EDUKATË *e.f.* mësim, mirë-rritje, terbijet.
 EDUKUE (me) *f.* me mirë-rritë.
 EFEKT *e.m.* rrjedhim, shkak.
 EFIKAÇITET *e.m.* fuqi, vepër.
 EGALITET *e.m.* gjithnjësi, barazim.
 EGEMONI *e.f.* sundim i plotsuem.
 EGOIST *e.m.* i dëm në shej, njeri që vepron si mbas
 mëndes së tij, qibár.
 EKSELENCË *e.f.* shkëlqesí.
 EKCESIV *mb.* i pamasë.
 EKCEPSION *e.m.* përjashtim.
 EKÇITUE me *f.* me nxitë, me ngucë, me shtym.
 EKLIPS *e.m.* të xanunit e diellit ose të hanës.
 EKLESIAST *mb.* kishtar.
 EKO *e.f.* jehonë.
 EKONOMI *e.f.* kursim.

- EKUILIBËR *e.m.* njipeshim, terezi.
 EKUATOR *e.m.* përgjysori i menduem që ndanë to-
 kën në dy pjesë të njinjishme.
 EKZEKUTUE me *f.* me përmbarue, me vue në vep-
 rim, me përkryem.
 EKUACJON *e.m.* përpjestim.
 EKZEKUTIM *e.m.* përkrymje, përmbarim.
 EKUIDISTANCË *e.f.* baras-largsi.
 EKZEMPLAR *e.m.* shembull, pasqyrë, model.
 EKUIPAZHË *e.f.* gatime për udhtim.
 EKZERCIS *e.m.* ushtrim.
 EKVIVALENT *mb.* i drejtë-vlershëm.
 EKZISTUE me *f.* me qenë.
 ERZAKT *mb.* i tamamët.
 EKZIL *e.m.* i tretun, syrgjyn.
 EKZISTENCË *e.f.* qenëje.
 EKUIVALENCË *e.f.* drejtë-vlerë.
 EKSKUZUE me *f.* me la vedin prej një pune të
 bame.
 EKUIVOK *mb.* i gatueshëm.
 ERA *e.f.* pikë e caktueme, prej së cilës fillohen m' u
 njehsue vjetët e një kohe historik.
 EKSPLODUE me *f.* me shprazë.
 EKSPLOZION *e.m.* shprazje.
 EKSPLOKIM *e.m.* hetim.
 EKSPOLORUE me *f.* me hetim.
 EKSPONENT *e. m.* tregues.
 EKSPUZUE me *f.* me zbulim, me shfaqë.
 EKSPORTUE me *f.* me qitë jashtë shtetit mall.
 EKSPORTIM *e.m.* mall i dënuar përjashta.
 EKSPOZITË *e.f.* kallxim gjana o e mostrash.

EKSPOZICJON *e.f.* të kallxuemit e gjanave të prodhueme.

EKSPRESJON *e.m.* shpjegim, shprehje.

EKSPERJENCË *e.f.* provë.

EKSPERIMENT *e.m.* sprovim me një vegël çfarëdo.

EKSTRACJON *e.m.* të nxjerrunit.

EKSTREMITET *e.m.* skaji i fundit.

EKSPRIMUE me *f.* me shprehë.

EKSPULSUE me *f.* me përzanë.

EKSPANSJON *e.m.* të çilunit ase të zgjanuemit e një organi.

ELABORUE me *f.* me bërë me kujdesë, me punë mirë.

ELASTIÇITET *e.m.* të përkulun.

ELEGJI *e.f.* vjershë që shkruhet sidomos për të vdekun.

ELEGANCË *e.f.* bukuri.

ELEMENTARE *mb.* fillestare.

ELEMENT *e.m.* filli.

ELEKTUER *e.m.* zgjedhës për votime.

ELEKTORALE *mb.* zonë për zgjedhje votimesh.

ELEKTRICITET *e.m.* veçansi e korpave me thithë dhe me lëshue disa trupa të lehtë ose tue qitë shkëndija.

ELEVACJON *e.m.* naltësi, të çuem.

ELIMINUE me *f.* me hëkë, me zhgulë.

ELOKUCJON *e.m.* fjalim, ligjëratë.

ELOKUENT *mb.* gojtár, i zotë i fjalës.

ELOKUENCË *e.f.* ligjratë e rrjedhshme.

EMANÇIPUE me *f.* me lirue prej pushtedit (hyqmit).

EMANÇIPASJON *e.m.* të liruem prej pushtedit.

EMBLEMË *e.f.* shemblesë e posaçme.

EMBBION *e.m.* pashdrivillim.

EMIGRIM *e.f.* dyndje, të dalunit përjashta për të banue.

EMIGRUE me *f.* me dalë përjashta për t' u shpërngulë, m' u dyndë.

EMINENCË *e.f.* naltësi. Titull që u epet funksionarve të naltë fetarë.

EMISFERË *e.f.* gjysa e globit (botës).

EMISSION *e.m.* të shprazunit, të qitunit jashta.

EMORROID *e. m.* smundje e përmbrendshme e organeve të të dalunit përjashta, majesil.

EMOCJON *e.m.* të thekun zemre.

EMPIRIZËM *e.f.* mjekim me fat dhe pa barna.

ENCIKLOPEDI *e.f.* libër që përmbledh të gjitha ditunit.

ENDEKASILAB *mb.* njëmdhetë-rrokës.

ENERGJI *e.f.* fuqi, pushtet.

ENIGËM *e.f.* kâsh e lash.

ENIGMATIK *mb.* i errtë.

ENORME *mb.* e madhe fort, e përbindshme.

ENT *e.m.* kë nës.

ENTITET *e.m.* qenësi.

ENTUZJAZMUE me *f.* m' u zallendisë, m' u dalldisë, m' u gëzue për sëtëpri.

ENTUZJAZËM *e.m.* gëzim i madh për një veprim.

ENUMERACJON *e.m.* numrim, njensim.

ENUNCUE me *f.* me dftue, me lëshë.

EPIKURIZËM *e.f.* doktrinë që pënon me veprue si mbas dëshirës dhe epshin trupor.

EPIDEMI *e.f.* smundje ngjyose.

EPIDERMË *e.f.* lëkura e trupit të njeriut.

EPIFANI *e.f.* të dftues. Epifani quhet edhe Uji

i Bekuem (festë kat.).

BIBLIOTEKA PUBLIKE
SHKOLLOR (2018)

EPIGRAMË *e.f.* poezi e shkurtë qì shprehë një argu-
ment të menduem.

EPILEPSI *e.f.* ajo e tokës, damlla.

EPIK *m.b.* luftarak, trimnìje, përdoret për vjershë
trimnìje.

EPISKOPATË *e.f.* ipeshkvní.

EPISKOP *e.m.* ipeshkëv.

EPIZOD *e.m.* ndodhi e shkurtë.

EPISTOLE *e.f.* letra të shkrueme.

EPITET *e.m.* mbiemën, cilsí.

EPOKË *e.f.* kohë, zaman.

EPOPË *e.f.* vjershë trimnìje ose eroike.

EREDITUE me *f.* me trashigue.

EREMITË *e.f.* jeremi.

EREZI *e.f.* mendim i gabuem për fé.

ERETIK *mb.* mbajtës i mendimit kundra fës.

ERMETIKISHT OSE HERMETIKISHT *nd.* krejtësisht të
mbyllun pa lanë asnjí vend të çilun.

EROIK *mb.* kreshnik, trim i madh.

EROTIK *mb.* dashtnuer, ashik.

ERUPCJON *e. m.* flakrim, ndezje, të shpërthyem.

ERUDIT *e.m.* njeri fort i dijshtëm.

EZAGJERÛE OSE EKZAZHERUE me *f.* me smadhue, me
shiuem tepër.

EKZAGJERIM *e.m.* smadhim, të shtuem i madh.

EZALTUE OSE EKZALTUE me *f.* me smadhue tepër,
me naltue.

ESKLAMACJON *e.m.* brohorim.

ESKLUDE me *f.* me qitë jashtë.

ESKLUS *mb.* i lanun jashtë, i papërshtëm.

ESKURSION OSE EKSURSION *e.m.* sheti e gjatë.

ESERÇITUE me *f.* me u stervitë, m' u ushtrue.

ESENCË *e.f.* qenës kryesuer i përbâmjes së një sendi.

ESENCALE *mb.* kryesore, rranjsore.

ESTAZI *e.f.* të marrunit në shpirtë.

ESTETIKË *e.f.* bukuri e një sendi të vuem si duhet.

ESTIMACJON *e.m.* çmim, të kushtuem.

ETER *e.m.* pjesa më e imtë e më e hollë e ajrit qì
transmeton ondet herejane (njí theori).

ETERNITET *e.m.* amshim.

ETEROGEN *mb.* i tjetër-llojshëm.

ETIMOLOGI *e.f.* dije qì mëson burimin e fjalëve të
njí gjuhe.

ETHNOGRAFI *e.f.* përshkrim i një kombi ose një
populli.

EUFONI *e.f.* keqzânim.

EVADUE me *f.* me shpëtue.

EVANGJELIK *mb.* ungjilluer.

EVAPORUE me *f.* me avullue.

EVIDENT *mb.* i çiltë, i kjtartë.

EVIDENCË *e.f.* pamje e kjtartë.

EVITUE me *f.* me shmangë, me shpëtue.

EVENTUALITET *e.m.* gjá e ndodhshme, ndodhinë e
ngjame.

EVOKUE me *f.* me thirrë.

EVOKACJON *e.m.* të thirrur.

EZITUE OSE HEZITUE me *f.* me u rbatë, me dyshue.

EZOFLAG *e.m.* gurmaz.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETTI"
SHKODER (2018)

F

- FABRIKË *e.f.* ndertesë, godinë, vend qi përbân një gjâ.
- FABRIKUE *me f.* me ndërtue, me ujdisë, me qitë një gjâ të punueme.
- FAÇILITET *e.m.* lehtësi.
- FAKULTET *e.m.* fuqi, zotsi.
- FAKULTATIF *mb.* i lirueshëm.
- FAC-SIMILE *e.f.* kopje, yrnëk, mostër e barabartë, me një qi është shkruar përpara.
- FALENJAM *e.m.* zdrukthetâr, marangon.
- FALENJAMERI *e.f.* zdrukthetari.
- FALIMENT *e.m.* të mbyllun me dyll të kuq, myshlis.
- FALIMENTUE *me f.* me iu mbyllë dygaja ose fabrika me dyll të kuq; me dalë në rrugë të madhe, me dalë myshlis.
- FALSIFIKUE (me) *f.* me gënje, me rrejtë, me ndruar një send dhe në vend të tij me vuar një send tjetër.
- FALSIFIKIM *e.m.* shtremnues, rrencak, mashtrim.
- FAMË *e.f.* zâ i madh, nam.
- FAMSHËM *mb.* i përmëndun.
- FANATIK *e.m.* njeri i lidhun ngushtë për një send: fë ose doktrinë qoftë.
- FANFARË *e.f.* daullë, vegla qi u bijnë një pjesë e muzikantave.
- FANTAZI *e.f.* fuqi mendore e çuditshme, trillim e të pjellun mendje; Sh.: Fishta ka një fantazi shumë të gjanë ndër hartime poetike.

- FANTAZMË *e.f.* dukje e rrjedhun prej fantazis. Fantazëm quhen dhe lugetnit (shpirtna supersticiozë).
- FANTASMAGORI *e.f.* të pam trupuer të cilët duken ndër vende t' errshme, parafytyrime si trupa njerzish. Të kujtuem se dalin lugetnit e shihen në terr.
- FANTASTIK *mb.* i trilluem.
- FANTERI *e.f.* kambatori.
- FARMAÇIST *e.m.* barnatâr.
- FARMAK *e.m.* bër, ilaç.
- FARMAÇI *e.f.* barnatore.
- FARSË *e.f.* hartim theatruer me një akt të vetëm loje gazi.
- FASHIKULL *e.m.* 16 faqe të shtypuna të një libri.
- FATALIST *e.m.* njeri qi beson në fat.
- FATALIZEM *e.f.* doktrinë e pranuemë prej disa njerzve qi çdo punë ia lanë fatit.
- FATIKUES *mb.* i lodhshëm.
- FAKTOR *e.m.* përbës, krijues.
- FATURE OSE FAKTURE *e.f.* punë e bërme.
- FAVOR *e.m.* nderë, hater.
- FAVORIZUE *me f.* me i mbajtur anëz dikuj, me e perkrarë.
- FAKCJON *e.m.* pjesë.
- FEKONITËT *e.m.* plleshmëni të kërkonde qi bân gjithshka dhe me shumicë.
- FEBEL *mb.* i ligësht, natiq.
- FEBLEÇË *e.f.* ligshiti trupor.
- FEDEL *mb.* besnik.
- FEDERAL *mb.* lidhnuer.
- FEDERATË *e.f.* lidhni, bashkim.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETT"
SHKODER (2018)

- FELEÇITUE me *f.* me fatbardhsue, me pagëzue, me urue.
- FELIÇITACION *e.m.* urim, përgëzim.
- FENOMEN *e.m.* ngjarje natyrore e çuditshme.
- FERMENTUE me *f.* me vëluë; me ardhë (për bukë, etj. ushqime).
- FEROÇTET *e.f.* egërci.
- FERROVI *e.f.* udhë hekur.
- FERTIL *mb.* pielluer.
- FERVENT OSE FERVID *mb.* i flaktë.
- FESTË *e.f.* kremtim.
- FEUDAL *e.m.* zotnues dhe qi mban disa privilegjë mbi të tjerë. Në kohë të mesme sundojshin feodalët, qi kishin disa të drejta qi u epte Mbreti ose Princi i një krahine.
- FEUDALIZEM *e.f.* sundimi i feodalve.
- FIDANCUE me *f.* m' u fejue.
- FIGURUE me *f.* me shembullue; m' u dukë.
- FIGURIST *e.m.* piktor, vizatues.
- FILANTHROPI *e.f.* dashuni njerzore e përgjithshme.
- FILJALE *e.f.* degë.
- FILDRAMATIK *mb.* dashunues i artit dramatik.
- FILOLOGJI *e.f.* studim kritik mbi germa.
- FILOZOFUE me *f.* me arsyetue hollsisht një gjë.
- FILTRUE me *f.* me kullue.
- FILTRIM *e.m.* të kulluem.
- FINAL *mb.* i mbramë.
- FINANCË *e.f.* ardhje botnore.
- FINANCUE *f.* me i ndihmue me të holla.
- FINECË *e.f.* hollsi.
- FINITECË *e.f.* mjeshtri, marifet.

- FIN *mb.* i imtë, i hollë.
- FIORENT *mb.* i lulzueshëm.
- FIORITURË *e.f.* të lulzuem.
- FIRMË *e.f.* nënshkrim, imzë.
- FIRMUE me *f.* me nënshkrue.
- FISUE ose FIKSUE me *f.* me ngulë syt, me vrojtë me sositë.
- FIKS ose (FIX) *mb.* i prém; i ngultë.
- FIZIKË *e.f.* shkencë e sendeve natyrore.
- FIZIOLOGJI *e.f.* shkencë mjeksore qi merret me studimin e trupit të njeriut.
- FIZIONOMI *e.f.* fytyra e dukun e një njeriut.
- FISTULLË *e.f.* shtergi.
- FONDAMENTAL *mb.* themeluer.
- FONDAMENT *e.m.* themel.
- FONDERI *e.f.* vend ose stabiliment qi shkrinë metalet.
- FOND *e.m.* fund, tokë. Fond ka kuptim edhe për një kredi të caktueme për një punë. Sh.: Për alekacion Ministrave u është caktue një fond prej fr. ari 120 në muej.
- FONETIKË *e.f.* zanimi i fjalëve.
- FONOGRAFË *e.m.* vegël shkruese zani. Sh.: Gramafoni është një fonografë.
- FORESTAL *mb.* pylluer.
- FORESTË *e.f.* pyllë.
- FORFAIT (à) qesim, afërsisht.
- FORMË *e.f.* trajtë.
- FORMALITET *e.m.* pënyrë të kërremittënj pune. Sh.: Me nxjerrë një pasportë ka shumë formalitete.
- FORMUE me *f.* me trajtue, me sajue, me përbë, me goditë.

- FORMACJON *e.m.* trajtim.
- FORMULË *e.f.* mënyrë të thanunit, përfundim i njehsimit algjebrik ose gjeometrik.
- FORMULAR *e.m.* kopje, copë, libër që përmban formulat.
- FURNIZUE *me f.* me raditë, me prodhues.
- FURNITUER *e.m.* raditës, dhanës i një sendi të përbërë.
- FORTESË *e.m.* kështjellë.
- FORTIFIKACJON *e.m.* të forcimit e një vendi.
- FORTUNË (shqip) stuhie madhe
- FORTUNE (freng. it.) *e.f.* bastë, short.
- FORCE *e.f.* fuqi.
- FOSFATË *e.f.* krypë që rrjedh me bashkim të shumë krypuave të tjera.
- FOTOGRAFI *e.f.* pikturë ose dritë-shkroje.
- FOTOGRAFUE *me f.* me pikturues.
- FOTOMETRI *e.f.* art që mbanë dritën.
- FOTOMETËR *e.m.* vegël e persosun që vijnë me mbanë intensitetin e dritës.
- FRAGILE *e.m.* i brishtë, xhelep.
- FRAGOLË *e.f.* mandi i tokës, dredhza.
- FRENUE *me f.* me ndalë me një herë.
- FLAGRANT *mb.* i randë, i trashë,
- FRANCO ose CIF ose FOB teslim deri...
- FRAZË *e.f.* fjali.
- FRATERNITET *e.m.* vllazni.
- FRAUDOLENT *e.m.* trathtuer.
- FREÇIA ose FLESHË *e.f.* shigjetë.
- FREKUENTUE *me f.* me ndjekë, me shkue pa i a
nda.

- FREKUENT *mb.* i shpeshtë, i shkueshëm.
- FRIKCJON *e.m.* të ferkimit ose ferkim.
- FRONT *e.m.* ball.
- FRONTAL *mb.* balluer.
- FRONTESPIC *e.m.* kapak libri i pikturues dhe i shtypun me fytyrë t'auktorit.
- FRYT *e.m.* pemë.
- FUNEBËR *mb.* i mortshëm.
- FUNERALE *e.f.* mort, vdekje, xhenaze.
- FUNKCJON *e.m.* zyre, veprim i kryem prej një punsi.
- FUNKCJONAR *e.m.* zyrtarë.
- FURI *e.f.* terbim.
- FURIOZ *mb.* i ngutshëm.
- FUZION *e.m.* të përzm, të shkrim.
- FUTUR *mb.* i ardhshëm.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

G, GJ

GAJECË *e.f.* gëzim.
 GALANT *mb.* i buzëqeshun.
 GALERI *e.f.* llogore.
 GALETË *e.f.* bukë e fortë dhe e pjekun fort, peksimet.
 GALICIZËM *e.f.* francezisëm.
 GALOP *e.m.* lloj të vrapuemit me kâl.
 GALVANIZËM *e.f.* klasë fenomenesh të rrjedhun prej shpiksit Galvan. Lloj theoriye që përdoret për metale.
 GALVANIZUE *me f.* me vue në veprim galvinizmin.
 GALVANOPLASTIKË *e.f.* të mbushunit e monedhave me anë të përzimjeve kimike tue perdorë rrjedhjen elektrike.
 GARË *e.f.* ndeshje, ditë e caktueme për lojna.
 GARANT *e.m.* dorëxënës, qefil.
 GARANCI *e.f.* dorëxanë, zotnim, sigurim.
 GARANTUE *me f.* me sigurue, m' u bâ dorëxënës.
 GAROFAN *e.m.* karajfil.
 GARDE *e.f.* roje.
 GARSON *e.m.* sherbtuer.
 GAS *e.m.* fluruer.
 GASOMETER *e.m.* vegël për me matë gazin.
 GASTRICIZËM *e.m.* emën i veçantë për smundje të stomakut.
 GAZETË *e.f.* fletore.
 GAZETAR *e.m.* fletorar.

GELATË *e.m.* ngrisi.
 GJELOZI *e.f.* smirë, zili, resë.
 GJELOZ *mb.* smirzi, zilitar.
 GJIMUE *me f.* me dënësë.
 GJENELOGJI *e.f.* fis, soj, bark.
 GJENERAL *e.m.* pris i naltë ushtrieje.
 GJENERALE *mb.* i pergjithshëm.
 GJENERALIZUE *me f.* me përgjithsue, me përhapë.
 GJENERACJON *e.m.* brez, pjellë, të lëm.
 GJENEROZITET *e.m.* bujari, dorëdhanie.
 GJENEROZ *m.b.* bujar, dordhanë.
 GJENI *e.f.* zgjuetsi e leme prej natyre. Sh. Fishta është një gjeni.
 GJENJALE *mb.* i kandshëm, i pelqyeshëm.
 GJENITIV *e.m.* rasë lindore.
 GJENITORË *e.m.* sh. prindë.
 GJENITURË *e.f.* lindje.
 GJENTE *e.f.* gjinde.
 GJENTILEC *e.f.* njerzi.
 GJENTIL *mb.* i njerzieshëm.
 GJEOGRAFI *e.f.* dhe-shkroje.
 GJELOGJI *e.f.* shkencë që merret me përhapjen e jashtme të botës.
 GJEOMETRI *e.f.* dhe-matje.
 GJEORGJIKE *mb.* vjerrshë që flet me bujqësi.
 GJERARKI *e.f.* shkallë nën-randim.
 GJERENT *e.m.* zëvendës.
 GJERMEN *e.m.* vlla prej baba ose prej nënet.
 GJERMANIZËM *e.m.* të hapun për përhapjen e Gjermanve.
 GJEST *e.m.* sjellje e pame në sy.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

GJESSO *e.m.* shkumës, allçi.
 GJIGANT *mb.* vigan, bezerë.
 GJIGANT *e.m.* vigan, burr i fortë.
 GJIRO *e.f.* të sjellun, rrath.
 GIZË *e.f.* hekur endë i papastruem.
 GLADJATUER *e.m.* bejlegtar.
 GLOB *e.m.* trajtë e rrumbullaktë e botës.
 GLORJA *e.f.* lumni, ndera.
 GLORIFIKUE *me f.* me lumnue, me nderue.
 GLORIOZ *mb.* i lumnueshëm.
 GLOSË *e.f.* zhvillim, zhdrivilim.
 GLUTINË *e.m.* pjesa ngjitse e miellit, qirish.
 GLUTINOZ *mb.* i ngjitshem.
 GOLF *e.m.* grykë.
 GOMË *e.m.* zam.
 GONDOLE *e.f.* lundër.
 GRACIA *e.f.* nderë, të falem nderit.
 GRACIOZ *mb.* i njerzishëm.
 GRADUE *me f.* me rritë, me shkallzue.
 GRADACJON *e.m.* të shkallzuemit.
 GRADË *e.f.* rritje, smadhim; rytbe.
 GRADUACJON *e.m.* të ndamit në shkallë shkallë.
 GRAFIK *e.m.* mënyrë vizatimi për të tregue një vepër
 shkencuar. Sh.: Për ethet është një grafik
 në vedi, dhe çdo smundje formon grafikun e saj.
 GRAMATIKË *e.f.* shkencë që studjon shkrimin dhe kë-
 ndimin e një gjuhe.
 GRANDIOZ *mb.* i madhnueshëm.
 GRANIT *e.m.* lloj gurit i fortë.
 GRANULACJON *e.m.* kokërzimi.
 GRASSO *e.m.* vjamë, yndyrë.

GRATITUDË *e.f.* të dijtunit e nderës.
 GRAVECË *e.f.* randim.
 GRAVITET *e.m.* të terhjekunit e tokës kah qendra
 e saj.
 GREGORIAN *mb.* kalendar Grek.
 GUADANJUE *me f.* me fitue, me qarue.
 GUARIXHJON *e.m.* sherim, të shndoshun.
 GUARNIZUE *me f.* me stolisë.
 GUERRË *e.f.* luftë.
 GUERRJER *mb.* luftar.
 GUIDË *e.f.* pîs.
 GUIDUE *me f.* me i prim.
 GUST *e.m.* shijim, mirakânde.
 GUVERNË *e.f.* qeveri.
 GUVERNUE *me f.* me qeverisë, me sundue.
 GUVERNATUER *e.m.* sundues, sundimtar, qeveritar.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
 "MARIN BARLETI"
 SHKODER (2018)

H

HABITANT *e.m.* banues.
 HALL MUSIC (*ing.*) sallë e madhe muzike.
 HANGAR *e.m.* vend aeroplanesh.
 HARMONI *e.f.* barasi zânesh, njisi mendimesh.
 HARPAG *e.m.* njeri koprac.
 HACTEUR *e.m.* (*frëng.*) naltsi.
 HEBDOMADERE *mb.* e përjavshme.
 HEKTOLITËR OSE GRAM *e.m.* njëqind litër ose gram.
 HEGEMONI *e.f.* madhshti.
 HELICË *e.f.* sjellsja e aeroplanit.
 HELIOTHERAPI *e.f.* sherim i smundjeve me ndërmjeksi të rrezeve diellore.
 HELIUM *e.m.* lloj fluorit më i lehti se ajri.
 HEMISFER *e.m.* gjymta e sferës (lamshit të dheut).
 HÉMORRAGI *e.f.* smundja e të shkuemit gjak.
 HERBIVUER *mb.* ngranës i barishteve.
 HERBORIST *e.m.* shitës i bimëve mjeksore.
 HERKUL *e.m.* njeri shumë i fortë.
 HEREDITET *e.m.* trashigim.
 HEREZI *e.f.* doktrinë e kundërtë e fés katolike.
 HERETIK *mb.* i shmangun prej feje.
 HERUE *e.m.* kreshnik.
 HEROIZEM *e.m.* kreshnëri.
 HEZITUE *me f.* me dyshue.
 HEZITIM *e.m.* dyshim.
 HLJERARKI (shih Gjerarki).

HILARITET *e.m.* buzë-qeshje, gëzim.
 HIPIK *mb.* kalorsjak.
 HIPPODROM *e.m.* fushë lojnash.
 HISTORI *e.f.* të treguemit e ngjarjeve të kalueme.
 HOMMAZHË *e. f.* nderim i madh.
 HOMOGJEN *mb.* i njëjlojshëm, i trajtuem prej një natyre të vetme.
 HOMONIM *mb.* prej të njëjtës emën.
 HONOR *e.m.* nderë.
 HORIZONT *e.m.* vij rëthore që kufizon në të gjitha veshtrimet pamjen t' onë.
 HORTIKULTURË *f.e.* zeje e të punuemit të kopshtijeve, bahçevan.
 HOSPITALITET *e.m.* mik-pritje, bujari.
 HOSTILITET *e.m.* anmiqui, kundërshti, mizori.
 HOTEL *e.m.* bujtore.
 HUMANITET *e.m.* njerzim, dashni për njerzim.
 HUMIDE *mb.* i lagështë.
 HUMIDITET *e.m.* lagështi.
 HUMOR *e.m.* natyrë për sjellje tallse.
 HYMNORISTIK *mb.* qesharak, tallës.
 HYDRAJON *e.m.* ajruer që përshqet mbi detë.
 HYDROGEN *e.m.* pjesë e ajrit.
 HYDROTHERAPI *e.f.* përdorimi i ujit të ftohtë.
 HYDROLOGJI *e.f.* shkencë që merret me gjendjen e ujave.
 HYGJENË *e.f.* rregulla shëndeti për të rujtë shëndetin.
 HYMN *e.m.* këngë patriotike ose mbretnore.
 HYPNOZË *e.m.* të fjeturi rrejtshëm (artifical).
 HYPNOTIZUE *me f.* me vut me fjetë me mënyrat e hypnotizmës.

HYPNOTIZEM *e.f.* dije që merret me gjumin artifical.

HYPOKRIZI *e.f.* dinakrí.

HYPOKRIT *mb.* dinak, skûth.

HYPOTEKË *e.f.* pêng.

HYPOTHEZË *e.f.* të nxanun, ose thanëje e marrun si e vertetë, porse në realitet nuk dihet me siguri.

I, J.

IDË OSE IDHË *e.f.* mendim, kuptim, shllim.

IDEAL *e.m.* send i andruem i shkuem nëpër mend, gjâ e plotsueme. Njeri ideal d.m.th. njeri i plotsuem me të gjitha.

IDEALIST *e.m.* filozof që mohon të qenunit e vertetë të trupave.

IDEALIZEM *e.f.* doktrinë e idealistve.

IDENTIFIKUE me *f.* m' u unjisue.

IDENTITET *e.m.* unjisim, njillojsi.

IDILE *e.f.* hartime poetike që merren me subjekte blegtorare ose natyrale.

IDIOME *e.f.* djalekt i një krahine.

IDIOT *e.m.* i pakëndim dhe shkrim dhe i dashë; harbut.

IDIOTIZEM *e.m.* mënyrë shkrimi populluer, dhe shpesh tue shkue kundra rregullave të gramatikës.

IDOLATRI *e.f.* idhujtari.

IDOLATER *e.m.* njeri idhujtar, adharues i idhujve.

IDOLE *e.m.* idhull, put.

IDRAULIKË *e.f.* shkencë që merr të levojzen e gjanavet të langta dhe shpesh herë nat.

IDRODINAMIKË *e.f.* shkencë e përgjithshme e levizjes së langnave dhe që përshin idrauliken e idrostatiken.

IDROGRAFI *e.f.* gjendja e langnave, lumnave, liqejve etj.

IDROGRAF *e.m.* njeri që merret me idrografi.

IDROPISI *e.f.* trupazi (lloj smundjeje).

IDROSTATIKË *e.f.* pjesë e shkencës së mekanikës që merret me drejtpeshimin e terheqjen e tokës për lëngjet.
 ILEGAL *mb.* i paligjshëm.
 ILEGJITIM *mb.* i paudhshëm, i parrugë, i lëm pa kunorë.
 ILEGALITET *e.m.* paligjsi.
 ILUJON *e.m.* vegim, andrim, gjë që e tamamte, mashtrim i vet-vedit, trillim.
 ILUMINACJON *e.m.* të shndritun.
 ILUSTRUE *me f.* me dritë, me e shndritë.
 ILUSTRACJON OSE ILUSTRATË *e.m.* fletore me fotografi të ndryshme.
 IMBALLAZHË *e.f.* të lidhunit e barrëve të mallit.
 IMBALSAMACJON *e.m.* të bashkuemit.
 IMBASKUE *me f.* me ngarkue.
 IMITACJON *e.m.* përgjasim.
 IMAGJINACJON *m.e.* shemblesë, të marrun me mend, të kujtuemit.
 IMAGJINUE *me f.* me hartue me mend, me trillue, me parafytyrue, me e marrë me mend.
 IMMATERJAL *mb.* i palandshëm.
 IMMATURITET *e.m.* të papjekunit.
 IMMEDIAT *mb.* i menjihershëm.
 IMENSITET *e.m.* të pamatunit.
 IMMORAL *mb.* i pamoral, i panderë.
 IMMORALITET *e.m.* paudhësi, punë e poshtme.
 IMMORTAL *mb.* i pavdekshëm.
 IMMUNITET *e.m.* paprekshmenë. Deputetët kanë imunitet.
 IMPACJENT *mb.* i padurueshëm.
 IMPACJENCË *e.f.* padurim.

IMPERJALIZEM *e.f.* qellim pushtimi dhe smadhimi i një mbretënie.
 IMPERFEKÇJON *e.m.* gjymtim.
 IMPERIAL *mb.* prendorak.
 IMPERMEABËL *mb.* i papërshkueshëm.
 IMPERMUTABEL *mb.* i pandrueshëm.
 IMPERSONAL *mb.* i pavehti.
 IMPJANTUE *me f.* me shtë, me vue, me ngulë.
 IMPJEGUE *me f.* me shtë në punë.
 IMPLIKUE *me f.* m' u ngatrrue.
 IMPORTANT *mb.* i randsishëm.
 IMPORTANCË *e.f.* randsi.
 IMPORTACJON *e.m.* të sjellunit e një mallit prej së jashtmit.
 IMPORTUE *me f.* me prue (me sjellë) një mall prej së jashtmit.
 IMPOSIBEL *mb.* i pamundshëm.
 IMPOSTUE *me f.* me vue në Postë, me drejtue për akcilin njëri.
 IMPREZË *e.f.* sipërmarrje.
 IMPRESJON *e.m.* përshtypje, trusim.
 IMPRIMERI *e.f.* shtypshkroja.
 IMPOZUE *me f.* me detyrue tjetrin, me ngatrrue.
 IMPROVIZUE *me f.* me bërë atë për sy.
 IMPRUDENCË *e.f.* pamendimëri.
 IMPLUSI *e.m.* të shtyemit, shkas.
 INAUGURUE *me f.* me përhaprue.
 INAUGURIM *e.m.* përhaprja me ceremoni.
 INAKTIV *mb.* i papunë.
 INCIDENT *e.m.* ngjarje, ndodhje.
 INÇERTECË *e.f.* pasiguri, dyshim.

INÇIZJON *e.m.* të gdhenun.
 INÇIZUE *me f.* me gdhenë.
 INDEMNITET *e.m.* shpërblim dami.
 INDIFERENTIZËM *e.f.* të mos-kujdesuem, të mos çam
 krejet, të lanun mbas doret.
 INDIVIDUALITET *e.m.* vehtsi.
 INDINJACION *e.m.* idhnm.
 INDINJITET *e.m.* mbrapshti.
 INDETERMINACION *e.m.* të pacaktuem.
 INDIGJEN *e.m.* vendas.
 INDEPENDËNÇË *e.f.* mëvehtësi, vetë-urdhnm ose
 vetë-qeverim.
 INDISPOZICJON *e.m.* i pa-dishir, i paqéf.
 INDULGJENCË *e.f.* mëshirë.
 INDUSTRI *e.f.* mjeshtëri, zejë.
 INDUKÇJON *e.m.* rrjedhim,
 INICJATIVË *e.f.* fillesa për të krye një punë.
 INJEKÇJON *e.f.* të shtimit e një barit në trap me
 anë të gjyplanës, shartim.
 INKARNACION *e.m.* të mishnuem, trupzim.
 INKASUE *me f.* me shti në arkë të holla.
 INKLINUE *me f.* m' u përkulë, m' u prirë.
 INKLINACION *e.m.* prirje, anim, dishir për një veprim.
 INKLUZIV *mb.* i përshimë.
 INKONJITO *mb.* i panjoftun.
 INKOMPARABEL *mb.* i pashoq.
 INKONVENJENT *mb.* i pahijshëm.
 INKURAJIM *e.m.* të trimnuem, të dhanun zemër për me
 krye një punë të caktueme.
 INKURAJUE *me f.* me të shty tue të ndihmuem, me
 dhanë gajret, me dhanë zemër.

INSINUACION *e.m.* ustim.
 INSISTENCË *e.f.* kërkesë me kambë-ngulje.
 INSOFERENCË *e.f.* padurim.
 INSPIRACION *e.m.* frymzim.
 INSTINKT *e.m.* prirje natyrore.
 INSTITUT *e.m.* shoqni bāmirse.
 INSTRUKÇJON *e.m.* njohuni, spjegim.
 INTEGRITET *e.m.* tansi, krejtësi.
 INTELIGENT *mb.* i squet.
 INTENDENT *e.m.* kujdestar.
 INTENCJON *e.m.* qellim; nijet.
 INTERESË *e.f.* levërti.
 INTERNUE *me f.* me tretë.
 INTERNACIONAL *mb.* nderkombtar.
 INTERPELANCË *e.f.* të pyetun.
 INTERPRETUE *me f.* me këthjellue, me shtjellë, me
 zhvillue.
 INTERPRET *e.m.* kthjellues, zhvillues.
 INTERRUÇJON *e.m.* të këputunit.
 INTERVAL *e.m.* ndërmjetsi; kohë ndermjet një veprimi.
 INTERVENUE *me f.* me nderhy, m' u ndërmjetsue.
 INTIM *mb.* i ngushtë, i përmbrëndshëm, *mik* intim
 dashanir.
 INTIMITET *e.m.* afërmeni.
 INTRANSITIV *mb.* i pa-depertuem.
 INTRIGË *e.f.* ngatrrim, pëstjellim, dredhi.
 INTRIGUE *me f.* me ngatrrim, me pëstjellue.
 INTRODUKÇJON *e.m.* fillesa, pashanëje.
 INTUICJON *e.m.* vrojtun i thellë.
 INVALID *e.m.* sakat, i ligështë.

INVAZION *e.m.* pushtim, zaptim.

INVAZOR *e.m.* pushtues.

INVENCJON *e.m.* shpikje.

INVENTAR *e.m.* shkrim që përmendë të gjitha gjërat
e nodhuna në një dugajë, shtëpi a zyre.

INVOKACJON *e.m.* klithem.

INVULNERABEL *mb.* i pathekëshëm, i pa-prekshëm.

IPERBUL *e.f.* fytyrë retorike, e cila zakonisht smadhon ose zvoglon një send.

IPOKRIZI *e.f.* smirë e madhe.

IPOTIPOZË *e.f.* përshkrim i rrjedhshëm i një sendi, që duket si kur t' a shifish.

IPODROM *e.m.* vend ku bëhen vrapimet me kuaj.

IRRITACJON *e.m.* zemrim. idhnim.

IRONI *e.f.* tallje e vazhdueshme.

IZOLUE *me f.* m' u veçue, m' u vetmue.

ITINERAR *e.m.* vij udhtimi.

JURISPRUDENCË *e.f.* dijeni që flet mbi ligjë.

JURIST *e.m.* ligjjetar.

JURE, JUS *e.m.* ligjë, kanun.

K

KAKOFONI *e.f.* keq-zânim.

KALKULUE *me f.* me njehsue, me numrue.

KALMANT *mb.* qetsues.

KALORI *e.f.* masë për nxehtësi.

KAMPION *e.m.* mostër, fatos.

KAOS *e.m.* paujdi, të përzim.

KANTILENË *e.f.* mekâm.

KAPACITET *e.m.* zotsi.

KAPITAL *e.m.* kryegjâ.

KAPITULUE *me f.* me ujdisë.

KAPRIC *e.m.* kryeneçsi.

KARAKTER *e.m.* të prujtun.

KARBON *e.m.* thëngjillë, qymyr.

KARBONIZUE *me f.* m' u qymyrrue.

KARDIAK *e.m.* smundje zemre.

KARRJERË *e.f.* mjeshtri.

KASË *e.f.* arkë të hollash.

KASJER *e.m.* arkëtar.

KATASTROFË *e.f.* humbje e përgjithshme; kusibet.

KATHEDRALE *e.f.* kryekishë.

KAUZË *e.f.* shkak.

KAVALJER *e.m.* kalorës.

KLASIFIKUE *me f.* m' u ndarue.

KLAUZOLA *e.f.* të mbyllurit.

KLIJENT *e.m.* myshteri

BIBLIOTEKA PUBLIKE
MARIN BARLETI
SHKODER (2018)

KLIMA *e.f.* ajri, havaja.
 KOALICJON *e.m.* besëlidhje, përbashkëni.
 KOD *e.m.* ligjë.
 KODIFIKUE *me f.* me i dhanë trajtë ligje një zakoni.
 KOINÇIDUE *me f.* me përputhë.
 KOINÇIDENCË *e.f.* përputhje.
 KOHERENT *mb.* i lidhun ngusht.
 KOK *e.m.* lloj thëngjilli guri.
 KOLABORATUER *e.m.* bashkëpunuer.
 KOLABURUE *me f.* me bashkëpunuem.
 KOLONË *e.f.* shtyllë varg.
 KOLONI *e.f.* popullsi e emigrueme që banon në një vend të huej.
 KOLOSAL *mb.* i madh fort, vigan.
 KOMANDANT *e.m.* urdhënues, sundimtar.
 KOMANDUE *me f.* me urdhënue,
 KOMBINACJON *e.m.* godi, ujdj.
 KOMBINUE *me f.* me vûe bashkë.
 KOMBUSTIBËL *mb.* i ndezëshëm.
 KOMIK *mb.* qesharak.
 KOMEDI *e.f.* vepër teatrore për të qeshun.
 KOMEMORACJON *e.m.* të përmendun, të kujtuem.
 KOMENTUE *me f.* me shtjellue.
 KOMERCJAL *mb.* tregtar.
 KOMISAR *e.m.* kryetar, kryepár.
 KOMISJONAR *e.m.* porositës, sengerë.
 KOMISJON *e.m.* mbledhje.
 KOMODITET *e.m.* lehtësi, rahatí.
 KOMPARTIMENT *e.m.* të ndám.
 KOMPASJON *e.m.* dhimë, perdlesë.

KOMPENSUE *me f.* me shpërblye, me përligjë.
 KOMPENSIM *e.m.* shpërblim.
 KOMPAKT *mb.* i përmbledhtë, i shtërngueshëm.
 KOMPETENCË *e.f.* të drejtë.
 KOMPETENT *mb.* i degës.
 KOMPLIKUE *me f.* m' u nderlikue.
 KOMPLIKACION *e.m.* nderlikim.
 KOMLICITET *e.m.* hjeksi.
 KOMPLIMENT *e.m.* të përshndetun.
 KOMLOT *e.m.* kuvënd.
 KOMPONENT *e.m.* përbás.
 KOMPOZICJON *e.m.* hartim.
 KOMPRESJON *e.m.* të shtrydhun, shtrydhje.
 KOMPROMETUE *me f.* me marrë në qafë, me rrezikue.
 KOMUNË *e.f.* bashki.
 KOMUN *mb.* i përgjithshëm.
 KOMUNITET *e.m.* grumbullim.
 KOMUNIKUE *me f.* me lajmërue me gojë.
 KOMUNIKIM *e.m.* lajmërim.
 KOMUNIZËM *e.f.* mënyrë qeverimi ose doktrinë që mohon të drejtën e pronís.
 KONÇENTRUE *me f.* m' u përmbledhë m' u qëndërzue.
 KONÇENTRIM *e.m.* qëndërzim.
 KONCEPSION OSE KONCEPT *e.m.* mendim.
 KONCERT *e.m.* pjesë muzike.
 KONÇESJON *e.m.* lëje, të drejtë kryejmë.
 KONDAMNUE *me f.* me u dënuë.
 KONDENSUE *me f.* me u rrastë, me u përmbledhë.
 KONDITË OSE KONDICJON *e.f.* kusht, qyshk.
 KONDISHEPULL *e.m.* shok shollë.

KONFEDERATË *e.f.* besë-lidhje.
 KONFIRMUE *me f. me* vertetue.
 KONFIRMACJON *e.m.* vertetim.
 KONFESJON *e.m.* pohim, rrfim.
 KONFIDUE *me f. me* xanë besë, *me* mbajtë uzdajë.
 KONFIDENCË *e.f.* uzdajë, besim.
 KONFIGURACJON *e.m.* shemëlltyrë.
 KONFISKUE *me f. me* zaptue, *me* kapë në dorë.
 KONFLIKT *e.m.* kundërshtim; të ndeshun.
 KONFORM *mb.* i përgjashëm.
 KONFORMUE *me f. me* u ujdisë, *me* u shtruve.
 KONFORMITET *e.m.* përgjasim.
 KONFORT *e.m.* ndihmë, ngushllim.
 KONFRONT *e.m.* krahasim.
 KONFUZJON *e.m.* pështjellim, ngatrrim.
 KONGRES *e.m.* mbledhje e madhe.
 KONGRUENT *mb.* i barabartë.
 KONOSHENCË *e.f.* njoftsi, njoftim.
 KONKUISTUE *me f. me* pushtue, *me* shtë në dorë.
 KONKLUZJON *e.m.* përfundim, të mbyllun, mbarim.
 KONKOEDANCË *e.f.* të bashkzanuem.
 KONKORDUE *me f. me* vù n' ujdí.
 KONKORDAT *e.m.* lidhni.
 KONKURUE *me f. me* i dalë përballë.
 KONKRET *mb.* landuer
 KONKURS *e.m.* shumicë gjindësh, provim i përgjithshëm
 KONKAV *mb.* i lugosun.
 KONSJENCË *e.f.* ndergjegje.
 KONSAKRUE *me f. me* shigurue.
 KONSEKUTIV *mb.* i njimbashnjishëm.

KONSEGUE *me f. me* lëshue në dorë.
 KONSEGUEMENT *mb.* i rrjedhshëm.
 KONSEGUENCË *e.f.* rrjedhim, pasojë.
 KONSERVUE *me f. me* ruejtë.
 KONSIDERUE *me f. me* marrë parasysh, *me* kujtue,
me mendue.
 KONSIDERACJON *e.m.* kujtim, mendim.
 KONSTATUE *me f. me* zbulue, *me* qitë në shesh, *me*
dihtë për provë.
 KONSULTË *e.f.* kuvënd.
 KONSUMUE *me f. me* prishë, *me* sosë, *me* shkri.
 KONSUM *e.m.* harxhim, shpenzim.
 KONTABËL *mb.* njehsues.
 KONTABILITET *e.m.* llogari.
 KONTANT *mb.* *me* pare në dorë.
 KONTEMPERAMENT *e.m.* t' ujdísunit.
 KONTEMPLUE *me f. me* soditë, *me* vrejtë *me* vëmendje.
 KONTINGENT *mb.* i rastëshëm.
 KONTINGENCË *e.f.* rasë.
 KONTRADIKCJON *e.m.* kundërshtim.
 KONTRAST *e.m.* shamatë, kundërshtim i madh.
 KONTRAKTUE *me f. me* ia vùe animin, *me* lidhë.
 KONTRIBUE *me f. me* dhanë bashkë *me*, *me* ndih-
mue së bashku.
 KONTRIBUT *e.m.* ndihmë.
 KONTROLLUE *me f. me* mbikëqyrë, *me* shikjue.
 KONTROLL *e.m.* vertetim, mbikëqyrje.
 KONVENJENT *mb.* i anëshëm.
 KONVENCJON *e.m.* qyshk marrun.
 KONVERGJENCË *e.f.* të reshtunit, të mësyemit.

KONVERSACJON *e.m.* bisedim, bashkë-fjalim.
 KONVERSIJON *e.m.* të sjellum, të këthyem, ndrrim feje.
 KONVERTUE me *f.* m' u sjellë, më këthye, më ndrrue.
 KONVUKUE me *f.* me mbledhë, me bashkue.
 KOOPERACJON *e. m.* bashkëpunim.
 KORDJAL *mb.* i përzemërt, i përballshëm.
 KORDON *e.m.* spagë ose sherit i trashë.
 KORNIQË *e.m.* përvazë, suazë.
 KOR *e.m.* valle.
 KORP *e.m.* trup.
 KORREKTUE me *f.* me qortue, me ndreqë.
 KORRENT *mb.* i vrapshëm.
 KONT-KORRENT = llogari e çilun.
 KORISPENDENCË *e.f.* marveshje me anë letrash.
 KORISPENDUE me *f.* me përgjegjë.
 KORUPCJON *e.m.* çoroditje, prishje.
 KOSMOGONI *e.f.* sistemë e trajtimit të rruzullit.
 KOSMOGRAFI *e.f.* përshkrim i pjesve të tokës.
 KOSMOLOGI *e.f.* dijë që merret me ligjët e përgjithshme që sundojnë botën.
 KOSMOPOLIT *e.m.* qytetar i rruzullimit.
 KOSTANT ose KONSTANT *mb.* i qindrueshëm.
 KOSTELACJON *e.m.* grumuj hyjsh.
 KOSTRUKTUE ose KONSTRUKTUE me *f.* me ndertue.
 KRATER *e.m.* maja më e naltë e çilun e vullkaneve.
 KREDI *e.f.* besë, besim.
 KREDITOR *e.m.* dhanës ose lëshues i të hollavet a plaçkave; i zoti i borxhit.
 KRIM *e.m.* faj, gjaksi.
 KRIMINAL *mb.* gjaksi, fajtuer.
 KRISTAL *e.m.* biluer.

KRITIKË *e.f.* arsyetim me anë shkrimesh ose rrahje idësh për të zbulue të vertetën.
 KRITIKUE me *f.* me arsyetue për një send.
 KRONAKË *e.f.* përshkrim i ngjarjeve të përditshme.
 KULT *e.m.* fé, besim, hyjnore.
 KULTURË *e.f.* aratim, livrim.
 KULTURUE me *f.* me u lavrue.
 KURË *e.f.* kujdesë, mukajet.
 KURUE me *f.* me mjekue.
 KUADRAT *e.m.* katruer.
 KGADËR *e.m.* figurë katrore.
 KUALITET *e.m.* cilsi.
 KUANTITET *e.m.* sasi.
 KUJTANCË *e.f.* nënshkrim pagese, dorë pagesë.
 KUINTAL *e.m.* 100 kile.
 KUOTIDJAN *mb.* i përditshëm.
 KUOCJENT *e.m.* dës.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
 "MARIN BARLETI"
 SHKODER (2018)

L, LL

- LADËR *e.m.* hajn.
 LAMENTUESHËM *mb.* i ankueshëm.
 LAIK *mb.* shekulluer.
 LABIRINT *e.m.* udhë nëndhese, udhë e errshme.
 LATITUDINE *e.f.* gjanësi.
 LAUREA *e.f.* ceremoni me të cillën i epet grada e doktoratës dhe titulli doktor atij që kryen provimet e universitetit.
 LEADER *e.m.* kryetar, shef i një partie.
 LEGAL *mb.* ligjtár.
 LEGACJON *e.m.* Ambashatë, bajloz.
 LEGJENDË *e.f.* prallë ; diktum që nuk i përshatetet së vertetës.
 LEGJION *e.m.* grumbull ushtrie.
 LEGJITIM *mb.* i ligjshëm.
 LEGJISLATOR *e.m.* ligjë-vues.
 LEZION *e.f.* shëjë, e therme mjaft që të duket në shej prej sajë.
 LETERATYRË *e.f.* letërsí.
 LEVANTE *mb.* lindje.
 LEKCJON *e.m.* mësim.
 LIBERAL *mb.* dorë-dhanë, i lirshëm, bujár.
 LIBERALIZËM *e.f.* doktrinë e njerzve liberal.
 LIBERTÉ (*fr.*) liri.
 LIÇENCË *e.f.* lëje.
 LIMITACJON *e.m.* të caktuem.

- LINGUISTIKË *e.f.* gjuhësi.
 LIRIKË *e.f.* poezi epike.
 LITIGANT *mb.* shamataxhi.
 LITOGRAFI *e.f.* mënyrë të shtypshkrumit me anë të gurve që shkruhen me një lloj bari të posaçëm.
 LOGJIKË *e.f.* pjesë e filozofisë që mëson mënyrën më të mirë të arsyesimit.
 LIKVIDUE *me f.* me mbyllë llogari dhe tue i përfundue.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
 "MARIN BARLETI"
 SHKODER (2018)

M

- MADAMË *e.f.* zojë.
 MADRIGALË *e.f.* poezi lirike e shkurtë që nuk ka subjekte me rimë të rendueme.
 MAESTËR *e.m.* mjeshtër.
 MAZHORITET *e.m.* madhësi; shumësi, pjekëmëni.
 MAGJISTRAT *e.m.* njeri që sundon një vend.
 MAGNETIZËM *e.m.* cili e disa trupnave që thithin trupnat e tjerë.
 MANJIFIK *mb.* i madhnueshëm, i bukur.
 MAKSIMUM = më i madhi.
 MALAVENTURË *e.f.* fat' i zi, taksiratë.
 MALEDICJON *e.m.* mallkim.
 MALINKONI *e.f.* trishtim.
 MALINKOLIK *mb.* i trishtueshëm.
 MANKANCË *e.f.* mungesë.
 MANDAT *e.m.* përfaqsi, porosi.
 MANEXHUE me *f.* me përdorue.
 MANI *e.f.* marak për me dijtë çkado.
 MANIERË *e.f.* mënyrë.
 MANIFESTIM *e.m.* të shfaqun.
 MANIFESTUE me *f.* shfaqë, me dëftue shumë vetëve, me qitë në shesh.
 MANIFESTË *e.f.* tregim ose dëftim i mallnave.
 MANUSKRIP *e.m.* dorëshkrim.
 MANOVËR *e.f.* ushtrim luftimi.
 MANSUETUDINË *e.f.* butësi.

- MANUAL *mb.* doracak.
 MAPAMONDË *e.f.* karta ose globi mbi të cilin është i përshkruem krejt rruzulli.
 MARAVILJE *e.f.* çuditje.
 MARKË *e.f.* shejë për t' u dallue malli.
 MARË *e.f.* baticë e zbaticë e detit.
 MARGINË *e.f.* shkaji i një sypërfaqëje.
 MARINË *e.f.* pjesa e ushtrisë detare.
 MARTIR *e.f.* dëshmor.
 MASKERUE me *f.* me mblue fytyrën që mos të duket.
 MASAKRUE me *f.* me bërë kërri.
 MATERJAL *e.m.* lëndë.
 MATERJALIZËM *e.f.* doktrinë filozofike që pranon se universi përbëhet prej një materje, mohon gjanat e mbinatyrshme.
 MATURITET *e.m.* pjekuni.
 MAUSOLEUM *e.m.* monument a vorr i bërë në kujtim të vdekjes së një njeriu të madh.
 MEKANIKË *e.f.* shkencë e ligjvet të lëvizjes e të drejt-peshimit.
 MEKANIZËM *e.f.* përbërje e një trupi.
 MEÇENAT *e.m.* mprojtës i shkencave e shkrimeve.
 MEDALJE *e.f.* nishan.
 MEDICINË *e.f.* mjekësi, bërë ilaç.
 MEDITACJON *e.m.* kujtesë.
 MELANKONI *e.f.* mallëngjim.
 MELODI *e.f.* mekani i një kënge.
 MENSIL *mb.* mujrë.
 MERKANT *e.m.* tregtar.
 MERKATË *e.f.* pazar i mbëllun.
 MERÇENAR *e.m.* rrogtar, ushtar i paguem.

MESAZHE *e.m.* lajmërim, urdhënim.
 MERIDJAN *e.m.* mjesditës.
 METAFORË *e.f.* fytyrë retorike.
 METAL *e.m.* maden.
 METAMORFOZË *e.f.* shndrim.
 METEMPSIKOZË *e.f.* mendimi i disa njerzvet që pranojnë kalimin e shpirtit prej një trupi në tjetër.
 METEORË *e.f.* ylber.
 METEOROLOGJI *e.f.* shkencë që merret me studimin e fenomeneve natyrorë.
 METODË *e.f.* mënyrë mësimit.
 METONIMI *e.f.* figurë retorike.
 METRIKË *e.f.* hart për me shkruar vjershat.
 METROPOL *e.m.* kryeqytet.
 MIKROSKOPIK *mb.* i imët; i pa-pashëm.
 MIGRACION *e.m.* të dyndunit, dyndje.
 MILITAR *e.m.* ushtar.
 MINË *e.f.* llagem.
 MINIMUM = më e pakët.
 MIOPIZËM *e.f.* smundje e të pamit shkurt.
 MIZERJE *e.f.* mjerim.
 MIZERABËL *mb.* i mjerueshëm.
 MIZERIKORDË *e.f.* mëshirë, përdëllim.
 MISJONAR *e.m.* përhapës i një doktrine.
 MISJON *e.f.* detyrë e shejtë, dergesë.
 MISTER *e.m.* msheftësi.
 MISTIKË *e. f.* pjesë filozofike që emrret me studimin e shpirtit
 MIZURË *e.f.* masë.
 MITOLOGJI *e.f.* histori prallorë e zotave të kohave të lashta.

MOBIL *mb.* i lujtshëm.
 MOBILIZUE *me f.* m' u armatosë.
 MODERUE *me f.* me rregullue.
 MODERACION *e.m.* masë, të pruem.
 MODERN *mb.* i soçëm, i ri.
 MODIFIKUE *me f.* me ndryshue pak.
 MODIFIKIM *e.m.* ndryshim i vogël.
 MOLEKULË *e.f.* pjesë fare e vogël e një trupi.
 MOMENT *e.m.* çast.
 MONARKI *e.f.* mbretni.
 MONASTIR *e.m.* kuvend priftnish.
 MONEDHË *e.f.* pare, të holla.
 MONOGAMI *e.m.* sistemë e martesave të vetme.
 MONOGRAFI *e.f.* punim kritik që merret me një pikë të veçantë të letërsisë o të shkencës.
 MONOGRAMË *e.f.* shkrim i përbâm prej fillimevet të germave të një emni.
 MONOSILAB *e.m.* njirrokësh.
 MONOTEIZEM *e.m.* besim i një Zotit.
 MONOTONI *e.f.* një-zanim.
 MONUMENT *e.m.* Përmendore, ndërtesë për kujtim të një njeriut me famë ose të një akti o përparimit të një harti të caktuem.
 MORTAL *mb.* i vdekshëm.
 MOZAIK *mb.* trajtë harti për punime të gurit me shumë bojna.
 MOSTËR *e.m.* katallâ.
 MOTIV *e.m.* shkak shites.
 MOVIMENT *e.m.* lëvizje.
 MOCJON *e.m.* të shtyem, shkak.
 MULTIPLIKACION *e.m.* shumëzim.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
MARIN BARLETI
SHKODER (2018)

MUNIČIPAL *mb.* bashkijak.

MUNICJON *e.m.* forcim, xhebëhanë.

MUZË *e.f.* emën i uji prej nandë hyjnive prallorë,
të cillat kryesojshin artet e bukura.

MUZË *e.f.* vend ku ruhen sendet historike.

MUTACJON *e.m.* ndrrim.

MUTILACJON *e.m.* të shumtuem, gjymtim.

N, NJ

NADIR *e.m.* pik sindërgjuese e qendrës së tokës, që
formohet pingulisht me kokën t' onë.

NARRACJON *e.m.* kallxim.

NAIF *mb.* i thjeshtë, i pa të keq.

NACJON *e.m.* kómb.

NACIONALITET *e.m.* kombsi.

NACIONALIST *e.m.* kombtár.

NATAL *mb.* lindëje.

NAVAL *mb.* detár.

NAVIGACJON *e.m.* lundrim.

NEBULOZITET *e.m.* mjegullim.

NEGATIV *mb.* mohues.

NEGACJON *e.m.* mohim.

NEGLIZHUE me *f.* mos m' u kujdesue.

NEGLIZHENCË *e.f.* mos kujdesi.

NEGOCJANT *e.m.* tregtár.

NEOLOGJI *e.f.* hart për me trajtue fjalë të reja.

NEOPLATONIZËM *e.m.* sistemë e Plotonit që ban Zotin
përbámje të gjithshkafes.

NERF *e.m.* déll.

NERVATURË *e.f.* pejzim.

NERVOZITET *e.m.* të prekun nervash, huj.

NEUTRAL *mb.* asnjânës.

NINFE *e.f.* të qenun pralues në farinë të grues që
u besonte se der prej kmejre.

NOBËL *mb.* bujâr, fisnik.

NOMADË *e.m.* shetitës, ëndës.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
MARIN BARLETTA
SHKODER (2018)

NOMINAL *mb.* emnuer.

NORD *e.m.* veri.

NORMË *e.f.* rregull, përmbajtje.

NORMAL *mb.* i rregullshëm.

NOTË *e.f.* shënim; vërejtje.

NOTURN *mb.* nate.

NOVELË *e.f.* prrallë e shkrueme, kallxim i shkurtë
i një ngjarje.

NOVITET *e.m.* send i ri.

NUKLEI *e.m.* bërthamë.

NUMERACJON *e.m.* njehsim.

NUMISMATIKË *e.f.* shkencë që merrat me të njoftunit
e monedhave e medaljeve të moçme.

NJOMONË *e.m.* shkop me hijen e të cilit mund të
gjejmë orën kurse është diell.

O

OAZI *e.f.* vend i njomë me blerim dhe me ujë në
thellsë të ndonji shkretije.

OBEDJENCË *e.f.* ndigjesë.

OBJEKTIVË *e.m.* kryefjalë (gram.), vegël e aparatit
fotografik.

OBJEKCJON *e.m.* vrejtje, kundreshtim.

OBJEKT *e.m.* landë, send, gjâ, shkak, qellim.

OBLIGACJON *e.m.* detyrim, përlim.

OBELISKE *e.m.* monument mermeri katërqoshesh.

OBLIK *mb.* terthuer, i shtremët.

OBSKURITET *e.m.* errsinë.

OBSKURANTIZËM *e.m.* mendimi ose ideja e kunder-
shtarëvet të përhapjes së ditunisë ose t'arsimit.

OBSERVACJON *e.m.* vrejtje, mendim.

OBSERVUE me *f.* me vërejtë.

OBSTAKËL *e.m.* pengesë.

OKAZJON *e.m.* rasë, shkak.

OKSIDENT *e.m.* prendim.

OKUPUE me *f.* me pushtue, me zaptue.

OKUPACJON *e.m.* pushtim, zaptim.

OKULIST *e.m.* mjek sysh.

OFENSIVË *e.f.* mësymje, yrrje.

OFENDUE me *f.* me tye, me dokunisë.

OFENDIM *e.m.* fytyrje.

OFEZË *e.f.* fymje.

OFERTUE me *f.* me parasatue.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

- OFERTË *e.f.* parashtrim.
 OFIC ose OFIQ *e.m.* detyrë, sherbim, zyrë.
 OFIQINË *e.f.* vend punimi.
 OFRUE *e.m.* me kushtue, me qitë para.
 ÒLIGARKI *e.f.* sundim mizuer i pak vetëve.
 OMOGJEN *mb.* i njilandshëm.
 OMOLOG *mb.* i njajtë.
 ONDË *e.f.* valë, dallkë.
 ONEST *mb.* i drejtë, i ndershëm.
 ONORANCË *e.f.* nderim, të sajdisun.
 ONOR *e.m.* nderë.
 OPAK *mb.* i papërshkueshëm prej drite.
 OPERA *e.f.* vepër.
 OPERACJON *e.m.* veprim.
 OPINJON *e.m.* mendim, opinioni publik = mendimi
 botuer.
 OPIUM *e.m.* hashash.
 OPOZICJON *e.m.* kundreshtim.
 ORAKULL *e.m.* përgjegjjet e dhanuua prej priftnish si
 përgjegje e zotave grek.
 OPURTUNITET *e.m.* sjellje mbas nevojës.
 OPTIMIST *e.m.* njeri që mendon mirë dhe që shikon
 punët me sy të mirë.
 ORATOR *e.m.* gojtár.
 ORKESTËR *e.f.* mbledhje e kangëtarëve dhe atyne
 që u bijnë veglave muzikore në një vend.
 ORDINANCË *e.f.* porosi, urdhun.
 ORDINUE me *f.* me porositë, me urdhënue.
 ORDINER *mb.* i zakonshëm.
 ORDONANCË *e.f.* rëndim.
 OREOGRAFI *e.f.* përshkrim i maleve.

- ORFAN *e.m.* jetim, i paprind.
 ORFANOTROF *e.m.* strehë vorfnore, jetimore.
 ORGAN *e.m.* gjymtyrë.
 ORGANIZUE me *f.* me rregullue, me ujdisë.
 ORJENT *e.m.* lindje.
 ORIGINAL *mb.* dora më e parë e vertetë e një
 vepre.
 ORIGINË *e.f.* rrëjë, burim.
 ORTOGRAFI *e.f.* shkrim i drejtë.
 OSILACJON *e.m.* të lkundunit.
 OVAL *mb.* voezak.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
 "MARIN BARLETI"
 SHKODER (2018)

P, Q

PAKO OSE PAKETË *e.f.* tubë, tubë e lidhun.
 PAGAN *e.m.* idhujtár; i pafë.
 PAGODË *e.f.* Faltore e Hinduvet e e kinezëvet.
 PAKT *e.m.* besë, lidhje.
 PARADIS *e.m.* parrizë, xhenet.
 PARADË *e.f.* parakalim.
 PARADOKS *e.f.* send i çuditshëm.
 PARAGRAF *e.m.* një prej pjesëvet të një shkrimit.
 PARALEL=dy vija që shkojnë të baraslargueme prej njena tjetrës.
 PARALIZËM *e.f.* smundje gjymtyrësh.
 PARASIT *mb.* njeri që jeton në kurriz të tjetrit, llakuc.
 PARDON=në fal.
 PARNAS *e.m.* mal i Greqís, të cilin Grekët e moçëm e besojshin si qendra e museve (zanave ose orëve)
 PARODI *e.f.* hartim letrár që vën në tallje një vepër serjoze tue i ndrrue veshtrimin.
 PARTIZAN *e.m.* ânëtar.
 PARCJAL *mb.* i pjesëshëm.
 PASJON *e.m.* mundim, psim, dishir i madh për një gjá.
 PATRICIDË *e.f.* Atë-vrasje, vrasës i babës.
 PATRIMONIAL *mb.* trashgimtar.
 PATRIOTIZMË *e.f.* atdhetari.
 PACJENCË *e.f.* durim.
 PEDAGOGJI *e.f.* dije a shkencë që mëson me edukue fëmijët dhe që merret me mënyrën e të mësimit.

PEDANT *mb.* i shtërngueshëm.
 PENDENCË *e.f.* pjerrësi.
 PENETRUE me *f.* me depertue, me pershkue për mbrenda.
 PENSJON *e.m.* pagesë mujore që i epet nëpunsit mbas një shërbimit të kryem.
 PERFEEKJONUE me *f.* me permirsue, me përkrye.
 PERFEEKJONIM *e.m.* përmirsim.
 PERIFERI *e.f.* përqark.
 PERIFRASË *e.f.* të sjellun fjalësh për me shprehë një mendim që nuk duhet m' u thanë në fjalë të veta.
 PERIMETËR *e.m.* rrethi i një figure.
 PERJODIK *mb.* i përkohshëm.
 PERJODË OSE PERJUDHË *e.f.* kohë; fjali.
 PERIPETI *e.f.* e papritme, ngjarje e tristueshme.
 PERLANT *e.m.* xhevahir, margaritar.
 PERMANENT *mb.* i gjithmonëshëm.
 PERPENDIKULAR *mb.* pingul.
 PERPETUITET *e.m.* amshim.
 PERKUIZICJON *e.m.* kerkim i hollë.
 PERSEKUTUE me *f.* me ndjekë, me matue, me salvue, me i ardhë hakut.
 PERSEKUTIM *e.m.* ndjekje, salvim.
 PERSEVERENCË *e.f.* qindresë, durim.
 PERSONË *e.m.* vehtje.
 PERSONAZHË OSE PERSONALITET *e.m.* njeri me detyrë të naltë.
 PERSONAL *mb.* vehtues.
 PERSONIFIKUE me *f.* me vehtësue.
 PERVERSJON *e.m.* të mbrapshtuem, të prishun, të çoroditun.
 PEZANT *mb.* i randë.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
 "MARIN BARLETI"
 SHKODER (2018)

PESIMIST *e.m.* keq-mendues; njeri që mendon gjithmonë ligisht.
 PETROL *e.m.* voj-guri, gaz.
 PIACENCË *e.f.* mira-kânde.
 PIACË *e.f.* shesh, patalok.
 PIRAT *e.m.* kusár.
 PIKTOR *e.m.* rravizues.
 PLANET *e.f.* Trup qielluer që sillet rreth diellit.
 PLANIMETRI *e.f.* harti i të mbatuqit të sipërfaqeve të rrafshita.
 PLASTIKË *e.f.* hart i të bâmit të fytyrave me allçi, baltë ose me shkumës.
 PLATONIZËM *e.f.* doktrina e Platonit.
 PLEBË *e.f.* populli, gjindja.
 PLEBISHIT *e.m.* pyetje e përgjithshme e popullit.
 PLENIPOTENT *mb.* fuqi-plotë.
 PLEONAZËM *e.f.* fjalë e përdorun shpesh në një bisedë.
 PLEVITË *e.f.* të ftofun mushknish.
 PLURAL *mb.* shumës.
 POEZI *e.f.* vjershë.
 POET *e.m.* vjershatar.
 POLEMIKË *e.f.* rrahje mendimesh ndërmjet dy vetëve për një argument letërsije ose feje.
 POLIGAMI *e.f.* martesë e një burri me shumë grá.
 POLIGRAFI *e.f.* shumëzim i kopjeve të një shkrimi.
 POLISILAB *e.m.* shumë-rrokës.
 POLITEKNIK *e.m.* njeri që din shumë zanate.
 POLITHEIST *e.m.* adhures i shumë zotave.
 POLITIKË *e.f.* dije e drejtimit të një shteti.
 P... .. shqetore; madhni.

PORCELANË *e.f.* biluer.
 PORE *e.f.* birëzat e lëkurës.
 POSESJON *e.m.* zotnim, pronësi.
 POSEDUE me *f.* me zotnue, me pronësue.
 POSIBËL *mb.* i mundshëm.
 POSTERJORE *nd.* që vjen mbrapa.
 POST *e.m.* vënd i caktuem.
 POTENCË *e.f.* pushted.
 POZË *e.f.* pushim, ndëjë.
 POZITIV *mb.* i saktë, i vërtetë.
 POZICJON *e.m.* të venduem, të ndëjun.
 PRAKTIKË *e.f.* mësim jete.
 PRECIOZ *mb.* i kushtueshëm.
 PRECEDENT *mb.* i përparshëm.
 PRECIPITUE me *f.* me flakrue, me hjedhë me furi.
 PREÇIZJON *e.m.* tamansi.
 PREÇIZUE me *f.* me e caktue me tamansi.
 PREKURSO OSE PREDEÇESOR *e.m.* prîs.
 PREDË *e.f.* plaçkë.
 PREDIKUE me *f.* me ligjrue, me dhanë bisedë.
 PREDILECJON *e.m.* dashtuni, hatër.
 PREDOMINUE me *f.* me pushtue; m' u ldi më fort.
 PREFACJON *e.m.* parathanëje.
 PREFERUE me *f.* me zgjedhë.
 PREFERENCË *e.f.* parapëlqim.
 PRELIMINAR *mb.* paraprak.
 PRELUDË *e.f.* parapiis.
 PREOKUPACJON *e.m.* me dimë fortë, kujdes i madh.
 PREPARACJON *e.m.* pregaditje.
 PREPONDERANCË *e.f.* s...

BIBLIOTEKA PUBLIKE
 "MARIN BARLETI"
 SHKODER (2018)

PREPOTENT *mb.* mâ i fortë.
 PRESION *e.m.* shtypje, shtyemje.
 PRESTIZHË *e.f.* famë, nderë.
 PRETENDUE me *f.* më kerkue një send, me lakmue.
 PRETENSJON *e.m.* kerkim, lakmim.
 PRETEKST *e.m.* shkak, arsye.
 PREZENTUE me *f.* m' u paraqitë.
 PREZENT *mb.* i paraqitun.
 PREZENCË *e.f.* prani.
 PREZERVUE me *f.* m' u rrujtë përpara.
 PREZIDENT *e.m.* kryetar.
 PREVENTIV *e.m.* llogari.
 PRINCIPAL *mb.* mâ i parë, kryesuer.
 PRINCIP *e.m.* parim.
 PRIMITIV *mb.* filluer, i parë.
 PRIVILEGJË *e.f.* nderë e posaçme, e drejtë e gëzue-
 me prej një njeriut.
 PRO=dobi.
 PROBABEL *mb.* i ngjashëm.
 PROCEDURE me *f.* më përparue, m' u prue.
 PRECEDIMENT *e.m.* të parparumit.
 PROCEDURE *e.f.* të prurit në të rrahun të davas.
 PROCES *e.m.* të prurim, pvetje e shkrueme.
 PRODUKJON *e.m.* prodhim.
 PROFAN *mb.* shekullar.
 PROFESJON *e.m.* zej, mjeshtri.
 PROFESOR *e.m.* mësues.
 PROFET *e.m.* i derguem, Pejgamber.
 PROJEKTI *e.m.* të mirë.
 PROJEKTI *e.m.* kandshme.

PROJEKT *e.m.* shestim.
 PROGRESJON *e.m.* përparim.
 PROIBICJON *e.m.* leçi, ndalim.
 PROLETAR *e.m.* njeri që bën pjesë në klasën e fundit.
 PROKLAMUE me *f.* me shpallë.
 PROKSIMATIV *nd.* afërsisht.
 PROKURË *e.f.* shkresë noterjale me të cilën i epet
 nji e drejtë njëj tjetri.
 PROKURUE me *f.* m' u përkujdesë, m' u orvatë.
 PROKURATOR *e.m.* kujdestar.
 PROLOG *e.m.* pjesa e parë e një bisedimi e sidomos
 e një dramës.
 PRONT *nd.* gati.
 PRONUNCIM *e.m.* shqiptim.
 PROPOGANDË *e.f.* të përhapun.
 PROPOZUE me *f.* me paravë, me parashtrë.
 PROPORCIONALISHT *nd.* përpjestimisht.
 PROPORCJON *e.m.* përpjestim.
 PROPOZIM *e.m.* premtim.
 PROPRIETET *e.m.* veçorim.
 PROPRIETAR *e.m.* pronar.
 PROSPERITET *e.m.* përparim.
 PROSPEKTIVË *e.f.* hartë që mëson për marrëveshjet
 e me paraqitë sendet si mbështetësi që ata
 kanë prej së largut.
 PROSPEKT *e.m.* të pamit e ri ane.
 PROSTITUCJON *e.m.* poshtim, shpërzier, shnderim.
 PROSTITUTË *e.f.* grue e përdëllur.
 PROTOGONIST *e.m.* vepruesi kryesor i një veprë the-
 atrale.
 PROTEKÇJON *e.m.* mbrojtje

PROTEKTORATË *e.f.* tokë e lanun për mprojtje, aneksim.
 PROVENIENCË *e.f.* t' ardhun.
 PROVERB *e.m.* fjalë e moçme.
 PROVINÇË *e.f.* krahinë.
 PROVINÇJAL *mb.* krahinorë.
 PROVIZJON *e.m.* shpenzim i bâm, harxhim të raditun.
 PROVOKUE me *f.* me ngucë, me gërgam, me nxitë.
 PRUDENT *mb.* i urtë, i kujtueshëm.
 PRUDENCË *e.f.* urti.
 PSEUDONIM *e.m.* emën i rrëjshëm (fals).
 PSIHİK *mb.* shpirtnuer.
 PSIKOLOGJI *e.f.* pjesë e filozofis që merret me gjendjen shpirtnore të njeriut.
 PUBLIKUE me *f.* me qitë në dritë, me botue.
 PUBLIKUES *e.m.* botues.
 PUBLIK *e.m.* popull, gjinde.
 PULS *e.m.* të rrahunit e dellit.
 PUNICJON *e.m.* ndeshkim.
 PUNTUALITET *e.m.* pavonesë.
 PURIFIKUE me *f.* me kullue, me dlië.

R, Rr

RACË *e.f.* pjellë, trung njerzuer; rod.
 RACJONAL *mb.* i arsyeshëm.
 RACJON *e.m.* haeja e ushtari.
 RADJACJON *e.m.* shkelqim.
 RADIKAL *mb.* rranjsuer.
 RAFINUE me *f.* m' u përmirsue.
 RAGIONAMENT *e.m.* arsyetim me anë bisedimi.
 RAKOMANDUE me *f.* me porositë.
 RAPID *mb.* i shpejt.
 RAPIDITET *e.m.* shpejtsi.
 RAPORTUE me *f.* me kallxue.
 RAPORTË *e.f.* kallxim me shkrim.
 RAPREZANTUE me *f.* me paraqitë.
 RAPREZANTIM *e.m.* paraqitje.
 RRAPSODI *e.f.* vjershë, kangë.
 REAL *mb.* i njimendshëm, i vërtetë.
 REALITET *e.m.* kenësi, send i vërtetë.
 REALIZUE me *f.* me përmbarue, me qitë në krye.
 REAKCJON *e.m.* kundër-veprim.
 REBEL *e.m.* kryengritës.
 REÇEPCJON *e.m.* pritje.
 RECIPROK *mb.* i kundert.
 RECIPJENT *e.m.* enë.
 RECITUE me *f.* me këndue me zë.
 REDAKTOR *e.m.* shkruar.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
 "MARIN BARLETI"
 SHKODER (2018)

REDUKCJON *e.m.* zbritje.

REKLAMUE *me f.* m'u ankue, me kundërshtue.

REKLAMACJON *e.m.* ankim, kundërshtim, padí.

REKOMANDIM *e.m.* porosi, ngarkim.

REKTOR *e.m.* drejtuer universiteti.

REFERUE *me f.* me përcjellë.

REFERENDAR *e.m.* përcjellës, kalues.

REFUGJATË *e.m.* t' ikun.

REFUZUE *me f.* me përbuzë, mos me pranue.

REFORMË *e.f.* përmirsim.

REFOMUE *me f.* me ritrajtue, me përmirsue

REGJENTË *e.f.* këshilla e zavendsis së Mbretit.

REGJENT *e.m.* Zavendës Mbreti

REGRESIV *mb.* mbrapsuer.

RREGJIM *e.m.* mënyra e sundimit të një vendi.

REJON *e.m.* zonë e vogël, krahinë e vogël, rreth.

RELACJON *e.m.* lidhmëni, marrëdhënie.

RELATIV *mb.* i lidhur.

RELIGJON *e.m.* besim.

RELIGJOZ *mb.* besimtar.

RELIKË *e.f.* send i çmueshëm i rëjtun si kujtim.

RENDEZ-VOUS (këndo: Randevo), vend pjekeje, vend takimi.

REPARACJON *e.m.* miratim, ndreqje.

REPERTOR *e.m.* libri i saktë i sendeve të regjistruem.

REPLIKUE *me f.* me përtit.

REPRODOKCJON *e.m.* riprodhim.

REPUTACJON *e.m.* zani i mirë.

RESPIRACION *e.m.* frymë.

RESTANTE *mb.* e teprueme, e ndejun.

RESTAURACJON *e.m.* ndreqje.

RESTRINKCJON *e.m.* shtërngesë.

RESUREKCJON *e.m.* ringjallje.

RETIFIKUE OSE RATIFIKUE *me f.* me drejtue, me vertetue.

RETORIKË *e.f.* hart për të folun e shkruem bukur.

REVIZJON *e.m.* rikqyrje.

REVELACJON *e.m.* zbulim.

REZIDENCË *e.f.* ndëjë, plang.

REZISTENCË *e.f.* qindresë.

REZISTUE *me f.* me qindrue

REZULTAT *e.m.* perfundim.

RIKAM *e.m.* qindisi.

RIGË *e.f.* vizuer.

RIGOROZ *mb.* i shtërngueshëm.

RILJEF OSE RELJEF *e.m.* të ngritun.

RIMË *e.f.* gjasë rame.

RIMED *e.m.* bër, ilaç.

RINONCUE *me f.* me hjekë dorë.

RIT *e.m.* fé, besim.

RIVAL *e.m.* shemër, kundreshtar, annik.

RIVALITET *e.m.* anmiqui.

RIVENDIKUE *me f.* me i ardhë hakut me ahmarrë.

RIVENDIKIM *e.m.* ahmarrje.

RIVERENCË *e.f.* sajdi.

RIVISTË *e.f.* e përkohshme.

RIVOLUCJON *e.m.* kryengritje.

RIVOLUCJONAR *e.m.* kryengritës.

ROBUST *mb.* i fortë.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

ROMANTIÇIZËM *e.m.* doktrina e atyne shkrimtarve që ndër shkrimet e tyre imitojshin të vjetrit tue perdorë rregullat e tyre.

ROMANC *e.m.* hartim letrar me bazë pak a shumë historike.

RUBRIKË *e.f.* pjesë e liturgjis.

RUSTIK *e.m.* fshatar.

S, SH

SAKRIFICË *e.f.* flijë, theror.

SAKRIFIKUE me *f.* me u bâ flî (theror).

SAKRILEGJË *e.f.* perbuzje, poshtnim që u bâhet sendevet e vendeve të shëjta.

SALLË *e.f.* dhomë e madhe.

SALAME *e.m.* suxhuk.

SALUTUE me *f.* me përshndetë.

SALUTIM *e.m.* përshndetje.

SALVUE me *f.* me shëlbue, me shpëtue.

SANATORIUM *e.m.* spital klimaterik për tuberkulozët.

SANGUINOZ *mb.* i përgjakshëm.

SANITË *e.m.* shndeti.

SANKCJON *e.m.* ligjë ndeshkimtare.

SANKCJONUE me *f.* me marrë vendim për dënim ose ndeshkim.

SAPIENCË *e.f.* dituni, dije.

SARKAZËM *e.m.* tallje e hollë.

SATIRË *e.f.* poezi a vjershë therëse.

SATISFAKCJON *e.m.* kënaquni.

SATRAP *e.m.* sundimtar barbar i egër.

SEPTIÇIZËM *e.m.* dyshim. Doktrinë që predikon dyshimin e çdo gjaje.

SEPTIKË OSE SQEPTIKË *mb.* i dyshimtar.

SIENTIFIK *mb.* shkencues.

SIMESTËR *e.m.* gjashtëmuajt.

SEMPlicitet *e.m.* thjeshtësi.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

SENIOR *mb.* mâ i moçmi.
 SENSACJON *e.m.* të ndimit.
 SENSIBËL *mb.* i ndishëm.
 SENSIBILITET *e.m.* ndiesi.
 SENSUAL *mb.* mishit e gjakut.
 SENTENCË *e.f.* gjykim.
 SENTIMENT *e.m.* ndiesi e përmbrendshme.
 SEPARACJON *e.m.* të ndamit.
 SEKUESTRUE *me f.* me ndalue, me gjobitë.
 SERENATË *e.f.* koncert zanesh dhe veglash që bëhet
 natën para ndonji shtëpie.
 SERENITET *e.m.* kthjelltisi.
 SERJOZ *mb.* i randë.
 SEKSJON *e.m.* një pjesë e mbledhjes.
 SETENTRIONALE *mb.* verjake.
 SEVERE *mb.* e shterngueshme.
 SEKCJON *e.m.* të ndam, ndamje, të prém.
 SILENCJOZ *mb.* pajalë, i heshtueshëm.
 SILABË *e.f.* rrokje.
 SILOGJIZËM *e.f.* argument, në të cilin prej dy fjalive
 nxjerret një mendim i tretë.
 SIMBOL *e.m.* shemblesë, shembulltyrë.
 SIMILE *mb.* e ngjashme.
 SIMPATHI *e.f.* dashtni naturale.
 SINCERITET *e.m.* drejtësi, hakikat.
 SINCERTË *mb.* i drejtë, i pahile.
 SINKOP *e.m.* (shih apopleksi).
 SINGULARITET *e.m.* veçori.
 SINO=DERI, CIRKA=afersisht
 SINOD *e.m.* këshillë i përbamë prej fetarësh, këshill
 shpirtëror

SINONIM *e.m.* njikuptim.
 SINTOMË *e.f.* shëje.
 SINTAKSË *e.f.* përmbledhja e fjalëve të bisadës si
 mbas rregullave të gramatikës.
 SHIRINGË *e.f.* instrument, gjylpana.
 SISTEMË *e.f.* shestim.
 SISTEMACJON *e.m.* të shestueme.
 SITUATË OSE SITUACJON *e.m.* gjëndje.
 SIRENË *e.f.* floçkë.
 SKADENCË *e.f.* vade, të mbushunit e afatit për pagesë.
 SKANDAL *e.m.* shkandul.
 SKARLATINA *e.f.* frûthi.
 SKOLASTIKË *e.f.* thelogji (mësim feje) që mëson me
 anë të metodës Aristotelit e adoptueme mandej
 prej Sh' Tomës.
 SKOMPARTIMENT *e.m.* të ndamet e vagoneve të trenit.
 SKONT *e.m.* përqindje.
 SKORTË *e.f.* prîs, kallauz.
 SKRIBË *e.m.* Doktor që lexon ebraishten.
 SKRUPULOZ *mb.* marakli.
 SKUDË *e.f.* armë mprojtje që bajshin në pran luf-
 tarët e moçëm.
 SKULPTOR *e.m.* gëdhenës.
 SKUZUE *me e.f.* me lla vedin.
 SHLITË *e.f.* sajë.
 SOAVE *mb.* i ambël, i kandshëm.
 SOCIAL *mb.* shoqruer.
 SODISFAKCJON *e.m.* shpërblim.
 SOFERENCË *e.f.* të përshkur.
 SOFIZËM *e.m.* argument që ka detyrën e vertetë, por
 është i rrejshëm.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
 "MARIN BARLETI"
 SHKODER (2018)

SOLEMNITET *e.m.* madhni.
 SOLITAR *mb.* i vetmuem.
 SOLITUDINE *e.f.* vetmi.
 SOLIÇITACJON *e.m.* të shtyemit.
 SOLUCJON *e.m.* zgjidhje.
 SOLVENT *mb.* pagues.
 SÔMILJANCË *e.f.* përgjasim.
 SONATË *e.f.* të ramit e muzikës.
 SONETË *e.f.* lloj vjershe lirike me 14 vargje.
 SONOR *mb.* i kumbueshëm.
 SOSPENDUE me *f.* me vjerrë
 SOSPIRUE me *f.* me dënësë, me fshâ.
 SOSTENUE me *f.* me mbajtë.
 SOSTITUCJON *e.m.* zavendsi.
 SOSTRAKCJON *e.m.* zbritje.
 SOVRAN *e.m.* mbret.
 SOVRANITET *e.m.* pushtedi mbretnuer.
 SPAVENTOZ *mb.* i mënershëm.
 SPACJO *e.m.* hapsinë, vendbosh.
 SPECIE *e.f.* lloj, soj, farë.
 SPECIAL *mb.* i posaçëm
 SPECIFIKUE me *f.* me cilsue.
 SPECIALITET *e.m.* veçansî.
 SPECIFIKIM *e.m.* cilsim.
 SPEDICJON *e.m.* dergesë, të nisun.
 SPEDICJONER *e.m.* dergues.
 SPEKULUE me *f.* me vrojtë, me provue.
 SPEZË *e.f.* shpenzim.
 SPEKTROSKOP *e.m.* vegël fizike që sherben për me
 shqyrtue vecansit e ngjyreve të ndryshme të

SPIAZHË *e.f.* breg deti, anë-detit.
 SPIRITUAL *mb.* shpirtnuer, i përshpirtshëm.
 SPLENDID *mb.* i shkëlqyeshëm.
 SPONTANE *mb.* i vullndetshëm, i natyrshëm.
 SPOSTAMENT *e.m.* të luytunit prej vendit të vet.
 STABËL *mb.* i qindrueshëm.
 STABILIMENT *e.m.* firmë, godinë.
 STABILIZUE me *f.* me qindrue.
 SHTAMPË *e.f.* shtypi.
 SHTAMPERI *e.f.* shtypshkrojë.
 STATUT *e.m.* ligji themeltar i nji Shteti.
 STACION *e.m.* vend-ndalimi.
 STENOGRAFI *e.f.* hart i të shkrumit me shkurttime.
 STERIL *mb.* shterpë.
 STIMUE me *f.* me çmue.
 STOFË *e.f.* cohë.
 STOMAK *e.m.* zgrofi, lugthi.
 STUDJUE me *f.* me nxanë.
 STUDIM *e.m.* këndim.
 STUDENT *e.m.* nëxanës.
 STUPIDITET *e.m.* të hutuemit.
 STUPID *mb.* i hutuem.
 SUBJEKT *e.m.* kryefjalë.
 SUBLIM *mb.* i naltuem fort.
 SUBVENCJON *e.m.* ndihmë të tollash.
 SUKCESJON *e.m.* të ndjekuesit.
 SUKCESOR *e.m.* ndjekës.
 SUKURSAL *e.f.* degë.
 SUKSES *e.m.* dobî.
 SUFIÇENCË *e.f.* mjaftsi.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
 "MARIN BARLETI"
 SHKODER (2018)

SUIÇID *e.m.* vetë-vrasës.
 SUPERB *mb.* madhshtuer.
 SUPERJOR *mb.* i parë.
 SUPERJORITET *e.m.* pari.
 SUPERSTICJON *e.m.* besim në gjâna të kota.
 SUPLIKUE *me f. m'* u lutë.
 SUPORTUE *me f. me* durue.
 SUPOZICJON *e.m.* të marrun me mend.
 SUPREMACI *e.f.* pari në çdo gjâ.
 SUPREM *mb.* mâ i pari.
 SURPRIZË *e.f.* befazi.
 SUSISTENCË *e.f.* të kenunit.
 SHANS *e.m.* fat.
 SHARLATAN *e.m.* njeri që flet shumë.
 SHIFËR *e.f.* numër.
 SHIRURG *e.m.* operator, xherrah.

T, TH

TABELË *e.f.* drrasë e zezë.
 TAKTIKË *e.f.* mënyrë, rregull.
 TALENT *e.m.* vullndet, mënde të hollë.
 TAMBUR *e.m.* lodër.
 TAPETË *e.f.* halí.
 TARIFË *e.f.* pazër i prém.
 TAKSË *e.f.* pagesë.
 TELESKOP *e.m.* dyrbi ose tejqyrës që afron shumë sendet.
 TEMPERAMENT *e.m.* natyrë, veti, tabjat.
 TEMPERANT *mb.* i përkurm.
 TEMPULL *e.m.* faltore, vend të falunit.
 TEMPORALE *mb.* shekulluer.
 TENDENCË *e.f.* prirje.
 TENSJON *e.m.* të ngrehun.
 TENTACJON *e.m.* dishirë, tundim.
 TENTATIVË *e.f.* provë, sprovim, qellim.
 TENUITET *e.m.* hollsi.
 TEOKRACI *e.f.* qeveri, e cila në parim sundon krejt
 sishit n' emën të Zotit, sundim fetar.
 THEOLOGJI *e.f.* dije që studjon mbi fe.
 THEORI *e.f.* mendime të ndryshme mbi një argument
 shkencuer.
 THEMË *e.f.* landë.
 TERMË *e.f.* skaji.
 TERMOLOGI *e.f.* bisedim.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
 "MARIN BARLETI"
 SHKODER (2018)

TERREN *e.m.* copë toke.
 TERRIBËL *mb.* i rrebtë, i mënershëm.
 TERRITORJAL *mb.* toksuer.
 TESTAMENT *e.m.* vasijet.
 TEKST *e.m.* shkrim.
 TIMID *mb.* frikacak.
 TIPOGRAFI *e.f.* shtypshkrijë.
 TIP *e.m.* shemllesë.
 TIRAN *e.m.* mizuer, gjakës.
 TIRANI *e.f.* mizori
 TOLERUE *me f.* me duruë, me hjekë.
 TOLERANCË *e.f.* durim.
 TOMBË *e.f.* vorr.
 TOM *e.m.* vëllim.
 TONNELATË OSE TON *e.f.* 1000 kg.
 TOPOGRAFI *e.f.* përshkrimi i një vendit të veçantë.
 TORMENT *e.m.* mundim.
 TORMENTUE *me f.* me mundue.
 TORTURË *e.f.* mundim i math, gazep.
 TORTURUE *me f.* me mundue.
 TOTALITET *e.m.* shumica e njerzve.
 TRADIMENT *e.m.* trathitë.
 TRADITUER *e.m.* trathtuer.
 TRADICJON *e.m.* gojë-dhanë.
 TRADUCJON *e.m.* përkthim.
 TRAFIKANT *e.m.* tregtar.
 TRAFIKUE *me f.* me tregtue.
 TRAFIK *e.m.* tregti.
 TRAFIKUE *me f.* shembuese (mjeruese).

TRAMONTANË *e.f.* murlan, erë e ftoftë e veriut.
 TRANKUILITET *e.m.* qetsi, rahat.
 TRANSACJON *e.m.* ujd, godi.
 TRANSITUE *me f.* me kaluë, me depërtue.
 TRANSITIV *mb.* kalues, depertues.
 TRANSIT *e.m.* kalim i një mallit.
 TRANSICJON *e.m.* të kaluemit. Fytyrë retorike, me të cilën kalohet prej një argumenti në një tjetër.
 TRANSFERUE *me f.* me bartë, me çue prej një vendi në tjetër.
 TRANSFERIM *e.m.* ndrrim në një vend tjetër.
 TRANSFORMACION *e.m.* ndrrim, ndryshim.
 TRANSFIGURACION *e.m.* shndërrim.
 TRANSMETUE *me f.* me lëshue, me dhanë lajm me dergue.
 TRANSMIGRACION *e.m.* shpërngulje.
 TRANSMUTACION *e.m.* të ndryshuemit.
 TRANSPARENT *mb.* i tejdukshëm.
 TRANSPARENCË *e.f.* dritë-pershkues.
 TRANSPIRACION *e.m.* avullim, të djersitun.
 TRANSPORTUE *me f.* me bartë ose me baite.
 TRANSPORT *e.m.* bartje.
 TRANSVERSAL *mb.* terthuer.
 TRATAMENT *e.m.* të prumit me të tjerët.
 TRAKTAT *e.m.* ujd, ndreqje.
 TRAVERSUE *me f.* me përshkues.
 TRAVJATUER *e.m.* praksues.
 TREN *e.m.* lokomotiv, vëllë-bekuri.
 TRIBUNË *e.m.* vend i naltë me flastë oratorët.
 TRIBUNALE *e.f.* gjykata.
 TRIBUN *e.m.* gjyqtar popullor i Romës së moçme.
 TRIBUT *e.m.* pagesë,

BIBLIOTEKA PUBLIKE
 "MARIN BARLETI"
 SHKODER (2018)

TRIGONOMETRI *e.f.* njohuni që mëson me matë tre kandshat.

TRIMESTËR *e.m.* tremujuer.

TRINITET *e.m.* Trinija, baza e fës kristiane.

TRIOMFUE me *f.* me ngadhnje, me dalë fitues.

TRIUMFUES *mb.* ngadhnjyes.

TRIUMF *e.m.* ngadhnjim.

TRIPARTIT *mb.* i ndam në trish.

TRITON *e.m.* lloj i hyjnës detare.

TRITONG *e.m.* trizanuer.

TRIUMVIRAT *e.m.* bashkim mendimesh e punësh i tre vetave me ndergjegje të tyne.

TRIUMVIR *e.m.* sejcili prej tre vetve që përbajnë triumviratin.

TROFË *e.f.* nderim i ngadhnjimit.

THRON *e.m.* fron, taht.

TROPIKAL *mb.* fort i njetë.

TROPIK *e.m.* tropikët janë dy rrathët e sferës toksore afer dhe paralel ekuatorit.

TROVATOR OSE TRUBADUER *e.m.* vjerrshtar krahinuer që u sillte ndër oborre mbretinësh për me këndue vjerrshat e tyne ose romancat në kohë të mesme.

TUBERKULOZ *e.m.* njeri me smundje veremi ose smundje mushkunish.

TUNEL *e.m.* zgavër.

TURBULENCË *e.f.* pështjellim.

TUTELË *e.f.* mprojtje.

TUTOR *e.m.* mprojtës, dalës zot.

U

UBIDJENCË *e.f.* ndigjesë.

UGUAL *mb.* i njinjishëm, i barabartë.

ULTERJOR *ad.* andëjshëm, mâ andej.

ULTIMATUM *e.m.* propozim i fundit që një shtet i dergon një shteti tjetër

UMANITET *e.m.* njerzi.

UMIDITET *e.m.* lagshtinë.

UNANIM *ad.* një mendimit.

UNANIMITET *e.m.* bashkim mendimesh.

UNIFIKIM *e.m.* njisim, përbashkëni.

UNIFORMË *e.f.* unjisim, send ose petk i një trajtshëm.

UNILATERAL *mb.* i njënjës anë.

UNION *e.m.* bashkim, lidhje.

UNITET *e.m.* Njini.

UNIVERSAL *mb.* i gjithmarshëm, i përbashkëm.

UNIVERSITET *e.m.* shkollë e naltë për studime shkencash ose letërsije.

UNIVERS *e.m.* rrozullim; gjithkateja.

URANOGRAPHI *e.f.* pershkrim i fenomeneve qiellorë.

URBAN *mb.* i njerzishëm.

URGJENCË *e.f.* nevojë e shpejtë, ngutsh.

UTILITET *e.m.* dobi.

UTOPI *e.f.* mendim i kotë e pathemel.

UZURË *e.f.* kamatë, fajde.

UZURPATUER *e.m.* zapt

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

V

VAKANT *mb.* i haptë, i çelun. Nëpunsi vakante=nëpunsi e çelun.
 VAKANCË *e.f.* pushim
 VAKABOND *e.m.* rrugaç.
 VAKINË *e.f.* li.
 VALANGË *e.f.* ortek, grumbull bore i rrxuem prej
 një malit.
 VALEUR (*freng.*)= vleftje.
 VALUTË *e.f.* pazâr, kurs, dijet.
 VAMPIR *e.m.* shpirt i keq, lugat.
 VANDALIZËM *e.m.* barbarizëm.
 VANITET *e.m.* kotsí.
 VANTAZHË *e.f.* dobi, grat.
 VAPORACJON *e.m.* avullim.
 VARJABËL *mb.* i ndrrueshëm.
 VARJABILITET *e.m.* shndrrim.
 VAZË *e.f.* enë.
 VEDETË *e.f.* sogje, roje.
 VEGJETAL *e.m.* bimuer.
 VEGJETACJON *e.m.* bimsí.
 VELOCITET *e.m.* shpejtsí e madhe.
 VENDETTA *e.f.* ahmarrje.
 VENDIKUE *me f.* me ahmarrë.
 VENERABËL *mb.* i bindshëm.
 VENERACJON *e.m.* të bindun.
 VENTURË *e.f.* fat.

VENTURË *e.f.* fat.
 VENUST *mb.* i bukur, i pashëm.
 VERBALISHT *ad.* gojarisht.
 VERDIKT *e.m.* të thanun i vertetë.
 VERIFIKUE *me f.* me vertetue.
 VERMUT *e.m.* lloj pijet.
 VERSUE *me f.* me derdhë.
 VERTEBRA *e.f.* rruza e shpinës.
 VERTIKAL *mb.* pingul.
 VERTUT *e.m.* Natyrë, oilsí e lavdueshme, veti e mirë.
 VESTIBULË *e.f.* hajat.
 VETERAN *e.m.* atdhetar.
 VETERINARI *e.f.* shkencë që merret me sherimin e
 shtazve.
 VIAZHË *e.f.* udhtim.
 VIALE *e.f.* rrugë e gjanë.
 VIBRACJON *e.m.* të lkundun.
 VIC *e.m.* ves i keq.
 VIC=nën si zëvendës, Sh. Vic-konsull.
 VIÇINANCË *e.f.* rrethinë.
 VIGILANCË *e.f.* roje.
 VIGORE *e.f.* forcë, fuqi.
 VIGOROS *mb.* i fortë, i fuqishëm.
 VILEXHJALTURË *e.f.* ndeja në katind.
 VIOLENCË *e.f.* dhuni, mundim.
 VIOLENT *mb.* i hovshëm, i fuqishëm.
 VIOLINIST *e.m.* njeri që luan qomale (vjolinës).
 VIRGJIN *mb.* i paprekshëm, qjerr.
 VIRULENCË *e.f.* helmatojie.
 VISTUE *me f.* m' u pâm.
 VIZIBËL *mb.* i pashëm.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
 "MARIN BARLETI"
 SHKODER (2018)

V

VAKANT *mb.* i haptë, i çelun. Nëpunsí vakante=nëpunsí e çelun.

VAKANCË *e.f.* pushim

VAKABOND *e.m.* rrugaç.

VAKINË *e.f.* li.

VALANGË *e.f.* ortek, grumbull bore i rrxuem prej nji malit.

VALEUR (*freng.*)=vleftje.

VALUTË *e.f.* pazár, kurs, dijet.

VAMPIR *e.m.* shpirt i keq, lugat.

VANDALIZËM *e.m.* barbarizëm.

VANITET *e.m.* kotsí.

VANTAZHË *e.f.* dobi, grat.

VAPORACJON *e.m.* avullim.

VARJABËL *mb.* i ndrrueshëm.

VARJABILITET *e.m.* shndrrim.

VAZË *e.f.* enë.

VEDETË *e.f.* sogje, roje.

VEGJETAL *e.m.* bimuer.

VEGJETACJON *e.m.* bimsí.

VELOCITET *e.m.* shpejtsí e madhe.

VENDETTA *e.f.* ahmarrje.

VENDIKUE *me f.* me ahmarrë.

VENERABËL *mb.* i bindshëm.

VENERACJON *e.m.* të bindun.

VENTURË *e.f.* fat.

VENTURË *e.f.* fat.

VENUST *mb.* i bukur, i pashëm.

VERBALISHT *ad.* gojarisht.

VERDIKT *e.m.* të thanun i vertetë.

VERIFIKUE *me f.* me vertetue.

VERMUT *e.m.* lloj pijet.

VERSUE *me f.* me derdhë.

VERTEBRA *e.f.* rruza e shpinës.

VERTIKAL *mb.* pingul.

VERTUT *e.m.* Natyrë, oisí e lavdueshme, veti e mirë.

VESTIBULË *e.f.* hajat.

VETERAN *e.m.* atdhetar.

VETERINARÍ *e.f.* shkencë që merret me sherimin e shtazve.

VIAZHË *e.f.* udhtim.

VIALE *e.f.* rrugë e gjanë.

VIBRACJON *e.m.* të lkundun.

VIC *e.m.* ves i keq.

VIC=nën si zëvendës, Sh. Vic-konsull.

VIÇINANCË *e.f.* rrethinë.

VIGILANCË *e.f.* roje.

VIGORE *e.f.* forcë, fuqi.

VIGOROS *mb.* i fortë, i fuqishëm.

VILEXHJALTURË *e.f.* ndeja në katind.

VIOLENCË *e.f.* dhuní, mundim.

VIOLENT *mb.* i hovshëm, i fuqishëm.

VIOLINIST *e.m.* njeri që luan qomale (vjolinës).

VIRGJIN *mb.* i paprekshëm, qjerr.

VIRULENCË *e.f.* helmatozie.

VISTUE *me f.* m' u pám.

VIZIBËL *mb.* i pashëm.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

VIZJON *e.m.* vegim.

VIZITË *e.f.* të pjekun, takim.

VIVENT *e.m.* frymuër.

VOKAL *mb.* zanuer.

VOKACJON *e.m.* thirrje, të grishun. *fokzist*

VOLATILE *e.f.* shpënd.

VOLGAR *mb.* populluer.

VULG *e.m.* fundri e popullit.

VULGARIZUE me *f.* me këthye në gjuhë të popullit.

VULKAN *e.m.* Mal që ndizet.

Z

ZAFIRË *e.f.* lloj gurit i kushtueshëm.

ZEFIR *e.m.* flad, erë e amël.

ZENIT *e.m.* pikë e marrun me mend e qiellit, që
tokon me pingulen e hjekun prej majës së krës.

ZODJAK *e.m.* faqja astronomike rrethore e ndame
në 12 grumbuj hyjsh.

ZOOLOGJI *e.f.* shkencë që merret me studimin e
shtazve.

ZONË *e.f.* krahinë e madhe.

FUND

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

CMIMI & LEK